

На основу члана V 3. д) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука број 01,02-05-2-330/18 од 17. априла 2018. године), Предсједништво Босне и Херцеговине на 99. ванредној сједници, одржаној 24. априла 2018. године, донијело је

ОДЛУКУ
О РАТИФИКАЦИЈИ ДОДАТНОГ ПРОТОКОЛА 5 УЗ СПОРАЗУМ О ИЗМЈЕНИ И ПРИСТУПАЊУ
ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКОМ СПОРАЗУМУ О СЛОБодној ТРГОВИНИ (СЕФТА 2006)

Члан 1.

Ратификује се Додатни протокол 5 уз Споразум о измјени и приступању Централноевропском споразуму о слободној трговини (СЕФТА 2006), потписан 26. маја 2017. године у Београду, на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Додатног протокола у преводу гласи:

ДОДАТНИ ПРОТОКОЛ 5
УЗ СПОРАЗУМ О ИЗМЈЕНИ И ПРИСТУПАЊУ
ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКОМ СПОРАЗУМУ О
СЛОБодној ТРГОВИНИ

Преамбула

Имајући у виду Министарске закључке од 21. новембра 2014. који наглашавају важности предузимања напора усмјерених на продубљивање провођења Споразума о измјени и приступању Централноевропском споразуму о слободној трговини (у даљем тексту: "СЕФТА 2006"), те узимајући у обзир одредбе чланова 12, 13. и 14(4) СЕФТА-е 2006;

Одлучни да уклоне препреке за узајамну трговину, у складу са одредбама Споразума из Маракеша о успостављању Свјетске трговинске организације (у даљем тексту: "СТО"), те да постепено успоставе ближе трговинске односе;

Одлучни да узајамне трговинске односе остварују у складу са правилима СТО, без обзира да ли су чланице СТО;

Узимајући у потпуности у обзир важност позитивног доприноса који трговинске олакшице имају на економски развој;

Наглашавајући улогу процеса усклађивања са ЕУ у покретању узајамног признавања програма, докумената и контрола између СЕФТА Страна, као што је предвиђено овим Додатним протоколом 5 (у даљем тексту: "Протокол");

Узимајући у обзир да се ниједна одредба овог споразума не може тумачити као ослобађање СЕФТА Страна од обавеза према другим међународним споразумима, нарочито СТО;

Одлучни да ојачају трговинско-економске односе и узајамно разумијевање међу СЕФТА Странама;

Признавајући важност међународне сарадње, као и напоре у ширењу регионалне сарадње;

Имајући у виду да су СЕФТА Стране одлучне да унаприједи сигурност у трговини робама које улазе на или излазе са њихове територије, без ометања трговинских токова;

У настојању да олакшају развој трговине увођењем модерних облика и метода инспекције;

Признавајући потребу за размјеном података кориштењем електронских инструмената с циљем јачања и унапређења квалитета анализе ризика коју проводе СЕФТА Стране;

Истичући неопходност инвестирања у информационе и комуникационе технологије да би се олакшала електронска размјена докумената између СЕФТА Страна, у складу са овим Протоколом;

Наглашавајући важност свеобухватног прегледа који ће извршити свака СЕФТА Страна да би потврдила спремност своје информационо-комуникационе технолошке инфраструктуре за провођење одредби овог Протокола које захтијевају електронску размјену података на државном нивоу;

Изражавајући спремност СЕФТА Страна да сарађују са Европском унијом и другим међународним донаторима који су спремни суфинансирати инвестиције неопходне да би се задовољиле потребе СЕФТА Страна за информационом и комуникационом технологијом за провођење овог Протокола; и

Узимајући у обзир да СЕФТА Стране имају одговарајући ниво заштите личних података;

СЕФТА Заједнички одбор у присуству свих СЕФТА Страна, усагласио се о следећем:

Члан 1.
(Дефиниције)

За потребе овог Протокола:

а) "подаци" означава све податке, без обзира да ли су обрађени или анализирани, и документе, извјештаје и друге врсте комуникације у било којем облику, укључујући електронске, овјерене или потврђене копије истих;

б) "инспекције" означава сваку радњу којом царински орган, или било који други орган за инспекцију или контролу, проводи физичко испитивање или визуелни преглед превозног средства или саме робе како би се утврдило да је њихова природа, поријекло, стање, здравље, сигурност, количина и вриједност у складу са подацима који су наведени на документима који су дати на увид;

ц) "формалности" означава сваку формалност којој органи власти подвргавају привредног субјекта и која се састоји од давања на увид или испитивања докумената, сертификата који прате робу, или других детаља без обзира на методу или средство које се користи, који се односе на робу или превозно средство;

д) "ризик" означава вјероватноћу да ће се догодити одређени догађај у вези са уласком, изласком, транзитом, трансфером или крајњом употребом робе која се креће између царинских територија СЕФТА Страна и између царинске територије једне СЕФТА Стране и трећих земаља, и присуство робе која није у слободном оптицају на територији једне СЕФТА Стране, што угрожава сигурност и заштиту СЕФТА Страна, заштиту здравља и живота људи, животиња или биљака, и животну средину;

е) "управљање ризиком" означава систематску идентификацију ризика и провођење свих неопходних мјера за ограничавање изложености ризику. То укључује активности попут прикупљања података и информација, анализирања и процјењивања ризика, прописивања и предузимања мјера и редовног праћења и прегледа процеса и његових исхода, на основу извора и стратегија које су дефинисале СЕФТА Стране, на државном, регионалном и међународном нивоу;

ф) "процјена ризика према подацима достављеним прије доласка робе" означава анализу ризика и друге аналитичке активности уз кориштење података које доставља СЕФТА Страна извозница, када је релевантни документ прихваћен у ИТ систему датог органа СЕФТА Стране увознице, и података за робу у транзиту;

г) "овлаштени привредни субјект" означава привредног субјекта који је основан у једној од СЕФТА Страна, који се сматра поузданим у контексту својих царинских послова и, стога, има право да користи олакшице у једној или више СЕФТА Страна; и

х) "граница" означава сваки прелаз гдје роба улази у и/или излази из царинске територије СЕФТА Стране.

Члан 2.
(Обим)

2.1. Не доводећи у питање посебне одредбе које су на снази према правним актима који су закључени између СЕФТА Страна, овај Протокол се примјењује на поједностављивање инспекција, смањење формалности у највећој могућој мјери, размјену података у вези са превозом роба између СЕФТА Страна и сарадњу кроз програме трговинског партнерства.

2.2. Овај Протокол се не примјењује на инспекције или формалности које се односе на бродове и летјелице као

превозна средства. Међутим, он се примјењује на возила и робу која се превози поменути превозним средствима.

2.3. Активности које СЕФТА Стране подузимају у сврху провођења овог Протокола су у складу са њиховим домаћим законодавством.

Члан 3.
(Општи циљ)

У складу с овим Протоколом и његовим анексима који творе интегрални дио Протокола, СЕФТА Стране ће:

1) поједноставити инспекције које се односе на све царинске поступке и смањити формалности у највећој могућој мјери;

2) размјењивати податке између царинских органа у мјери у којој је то дозвољено домаћим законодавством;

3) узајамно признати државне програме овлашћених привредних субјеката у свакој СЕФТА Страни, под условом да су и закони и провођење сваког државног програма у потпуности у складу са релевантном правном стечевином Европске уније.

Члан 4.

(Проширивање обима)

4.1. Како би се остварио општи циљ олакшавања трговине и за потребе безбједносних и сигурносних контрола које омогућавају заштиту, СЕФТА Стране могу проширити обим података који се електронски размјењују да би, поред царинских органа, укључили и друге органе власти, у електронску размјену података, те могу ојачати сарадњу између својих граничних органа и других агенција за контролу у погледу следећег:

а) усклађивање радних дана и сати;

б) усклађивање поступака и формалности;

ц) изградња и заједничка употреба објеката;

д) заједничке контроле; и

е) успостављање јединствене (*one stop*) контроле на граничном прелазу.

4.2. У циљу олакшавања регионалне трговине кроз поједностављење царинских и других поступака везаних за царинење робе, те како би се смањиле формалности везане за царинење робе, подаци између СЕФТА Страна размјењиваће се прије доласка робе.

4.3. СЕФТА Стране ће размјењивати податке који су садржани у царинским декларацијама, документима који прате царинске декларације и сертификате, и све друге релевантне информације које су неопходне за царинење роба.

Члан 5.

(Управљање ризиком)

5.1. СЕФТА Стране размјењују податке путем електронских инструмената с циљем:

а) јачања и унапређења квалитета своје анализе ризика и дјелотворности контрола које се односе на сигурност;

б) успостављања заједничког оквира за управљање ризиком, заједничких критеријума ризика и заједничких приоритетних контролних подручја за СЕФТА-у на регионалном нивоу; и

ц) успостављања електронског система за провођење заједничког управљања ризиком међу СЕФТА Странама.

5.2. Свака СЕФТА Страна ће усвојити или задржати систем управљања ризиком за контролу од стране свих надлежних органа у свим фазама поступка царинења. О резултатима ревизије најновијег стања извјештава се СЕФТА Одбор за олакшавање трговине једном годишње.

5.3. Свака СЕФТА Страна ће креирати и примјенити управљање ризиком с циљем избјегавања произвољне или неоправдане дискриминације између СЕФТА Страна гдје преовладавају исти услови, или прикривено ограничавање трговине између СЕФТА Страна.

5.4. Свака СЕФТА Страна ће царинске контроле и, у мјери у којој је то могуће, друге релевантне граничне контроле, усмјерити на пошिल्ке високог ризика, а убрзаће пуштање пошिल्ки ниског ризика. СЕФТА Страна, такође може, методом случајног узорка, изабрати пошिल्ке за такве контроле у оквиру њеног управљања ризиком.

5.5. Свака СЕФТА Страна ће управљање ризиком заснивати на процјени ризика примјеном одговарајућих критеријума селективности. Такви критеријуми селективности могу укључивати, између осталог, Хармонизовани систем, природу и опис робе, земљу поријекла, земљу из које је роба отпремљена, вриједност робе, евиденцију трговца о усклађености и врсту превозног средства.

5.6. СЕФТА Стране ће, у највећој могућој мјери размјенивати статистичке податке о резултатима примјене анализе ризика и резултата својих контрола и критеријума селективности у царинењу робе.

5.7. Свака СЕФТА Страна ће са другим СЕФТА Странама потврдити путем писане комуникације СЕФТА Одбору за олакшавање трговине, најкасније три године након ступања на снагу овог Протокола, следеће информације:

а) Да надлежни органи који су укључени у царинење робе имају тим или одсјек чији је задатак да пројектује, редовно прегледа и ажурира системе управљања ризиком;

б) Контакт тачке у сваком надлежном органу који је задужен за управљање ризиком; и

ц) Постојање заједничких или компатибилних система за управљање ризиком на цијелој својој царинској територији.

5.8. СЕФТА Стране се подстичу да усвоје процедуре којима се омогућава комуникација у вези ризика између СЕФТА Страна, путем којих надлежни органи укључени у царинење робе могу размјенивати информације у вези ризика.

Члан 6.

(Обавјештења о појачаним контролама или инспекцији)

6.1. Када СЕФТА Страна усвоји или одржава систем издавања обавјештења или смјерница надлежним органима који су укључени у царинење роба, за потребе јачања нивоа контроле или инспекција на граници у погледу хране, пића или сточне хране који су обухваћени обавјештењима или смјерницама за заштиту живота или здравља људи, животиња или биљака на својој територији, следећа правила се примјењују у погледу њиховог издавања, престанка важења или привременог стављања ван снага:

а) обавјештење или смјерница на основу ризика може бити издато према потреби;

б) обавјештење или смјерница може бити издато тако да се једнообразно примјењује само на оне тачке уласка на којима се примјењују санитарни и фитосанитарни услови на којима је засновано обавјештење или смјерница;

ц) обавјештење или смјерница ће одмах бити укинута или обустављено када престану постојати околности које су до тога довеле или ако се измијењене околности могу ријешити на начин који је мање рестриктиван за трговину; и

д) одлука о укидању или обустављању обавјештења или смјернице објављује се одмах након доношења. Објава о

укидању или обустављању обавјештења или смјернице ће бити извршена на недискриминаторан и лако доступан начин или ће се информације доставити СЕФТА Страни извозници или привредном субјекту извознику.

6.2 Сва обавјештења, као што је предвиђено овим ставом, електронски су доступна на веб страницама надлежних органа СЕФТА Страна који издају обавјештења. Свака СЕФТА Страна ће објавити на свом службеном језику и на енглеском језику списак у којем се наводи које информације и/или обавјештења ће се објављивати на веб страницама њихових органа. Та иста листа ће се објавити и на СЕФТА Transparency Pack.

6.3. СЕФТА Страна одмах обавјештава превозника или увозника у случају задржавања робе која је декларирана за увоз због контроле од стране царинских органа или било којег другог надлежног органа.

6.4. СЕФТА Страна може, по захтјеву, одобрити поновни тест у случају када је резултат првог теста на узорку, који је узео надлежни орган по доласку робе која је пријављена за увоз, има негативан резултат.

6.5. СЕФТА Страна ће објавити, на недискриминаторан и лако доступан начин, назив и адресу сваке лабораторије у којој се може провести тестирање или доставити ове информације увознику када су му одobreне могућности предвиђене у ставу 6.4.

6.6. СЕФТА Страна ће размотрити резултате поновног теста, ако постоји, који је проведен према ставу 6.4, по питању пуштања и царинења робе и, ако је одговарајуће, прихватиће резултате таквог теста.

Члан 7.

(Објављивање накнада и такси које се плаћају на или су у вези са увозом и извозом и казне)

7.1. Одредбе овог члана се примјењују на све накнаде и таксе, изузев увозних и извозних дажбина и пореза предвиђених чланом III Споразума GATT 1994, које су СЕФТА Стране увеле на или у вези с увозом или извозом роба.

7.2. Надлежни органи сваке СЕФТА Стране електронски ће објављивати информације о таксама и накнадама и исте се објављују у складу са чланом I. Споразума о трговинским олакшицама СТО. Ове информације укључују накнаде и таксе које ће се примјењивати, разлог за такве накнаде и таксе, надлежни орган и податке о томе када и како се врши плаћање.

7.3. У провођењу овог члана, објављивање свих накнада и такси, укључујући све детаље из става 7.2, ће се вршити на службеном језику СЕФТА Стране која врши објављивање и на енглеском језику.

7.4. Све објаве које се односе на накнаде и таксе, како што је предвиђено ставом 7.2, електронски ће бити доступне на веб страницама релевантних надлежних органа СЕФТА Страна. Свака СЕФТА Страна ће за потребе СЕФТА Transparency Pack доставити јединствену листу, на свом службеном језику и на енглеском језику, у којој се детаљно наводе све накнаде и таксе, разлоге за такве накнаде и таксе и надлежни орган, као и информације о томе када и како треба извршити плаћање. Ове јединствене листе које достављају СЕФТА Стране ће се прегледати на годишњем нивоу, а релевантна СЕФТА Страна ће их без одлагања ажурирати када дође до промјене у саставу јединствене листе.

7.5. Нове или измијењене накнаде и таксе се неће примјењивати док не истекне одговарајући период од њиховог објављивања, изузев у хитним околностима. Такве

накнаде и таксе се неће примјењивати док се не објаве у складу са ставом 7.3. У хитним случајевима, СЕФТА Страна ће обавијестити СЕФТА Одбор за олакшавање трговине, у писаном облику, о датуму ступања на снагу нових или измијењених накнада и такси, и о разлозима за хитне мјере.

7.6. Свака СЕФТА Страна ће повремено прегледати своје накнаде и таксе с циљем смањења њиховог броја и разноликости када је то могуће. Ове периодичне прегледе ће на годишњем нивоу вршити СЕФТА Стране. Свака СЕФТА Страна подноси Извјештаје о годишњим ревизијама СЕФТА Одбору за олакшавање трговине. Извјештај о првој ревизији подноси се на првом састанку СЕФТА Одбора за олакшавање трговине који ће се одржати годину дана након датума ступања на снагу овог Протокола.

7.7. Накнаде и таксе за царинско поступање:

а) биће ограничене на износ просјечног трошка за пружену услугу у вези са конкретном активношћу при увозу или извозу; и

б) не морају бити у вези са конкретном увозном или извозном активношћу под условом да се плаћају за услуге које су уско повезане са царинским поступком у вези робе.

7.8. За потребе ставова 9 до 15, израз "казне" означава казне које изриче царинска управа СЕФТА Стране или други надлежни орган, одговорни за царинење увезене/извезене робе или робе у транзиту, што је последица кршења царинских закона, прописа или процедуралних захтјева СЕФТА Стране, или било којег другог закона, прописа или процедуралног правила које се примјењује на увоз, извоз и транзит.

7.9. Свака СЕФТА Страна ће осигурати да се казне за кршење царинског закона, прописа или процедуралног захтјева или било којег другог закона, прописа или процедуралног захтјева које се примјењује на извоз, увоз и транзит изричу само против особе/а које су по њеним законима одговорне за кршење.

7.10. Изречена казна ће зависити о чињеницама и околностима случаја и биће примјерена степену и озбиљности кршења прописа.

7.11. Свака СЕФТА Страна ће осигурати континуиране мјере с циљем избјегавања:

а) сукоба интереса у процјени и наплати казни и дажбина; и

б) стварања подстицаја за процјену или наплату казне која није у складу са ставом 7.8.

7.12. Свака СЕФТА Страна ће осигурати да, када се одреди казна за кршење царинских закона, прописа или процедуралних захтјева, или било којег другог закона, прописа или процедуралног захтјева који се примјењује на увоз, извоз и транзит, особе против којих је изречена казна добију писмено објашњење у којем се наводи природа прекршаја и закон који се примјењује, пропис или поступак према којем је прописан износ или распон казне за прекршај.

7.13. Када лице добровољно пријави царинској управи СЕФТА Стране околности под којима је дошло до кршења царинског закона, прописа или процедуралног захтјева, или пријави некој другој агенцији околности под којима је дошло до кршења другог закона, прописа или процедуралног захтјева који се примјењује на увоз, извоз и транзит прије него што кршење открије царинска управа или друге агенције, СЕФТА Стране се подстичу да, када је то могуће, ову чињеницу узме у обзир као потенцијални ублажавајући фактор приликом одређивања казне за ту особу.

7.14. Одредбе овог става се примјењују на казне у превозу приликом транзита из става 7.1.

7.15. Свака СЕФТА Страна ће осигурати да било која особа којој царински органи или други надлежни органи одговорни за царинење роба издају одлуку има право на територији те уговорнице на:

а) жалбу у управном поступку или разматрање предмета од стране управног органа више инстанце или је независан од службеника или канцеларије која је донијела одлуку; и/или

б) жалбу суду или преиспитивање одлуке.

Члан 8.

(Формалности у вези са увозом, извозом и транзитом)

8.1. С циљем смањења учесталости и сложености увозних, извозних и транзитних формалности те смањења и поједностављења захтјева у вези документације за увоз, извоз и транзит, истовремено узимајући у обзир легитимне циљеве политика и друге факторе као што су измјењене околности, релевантне нове информације, пословне праксе, расположивост техника и технологије, најбоље међународне праксе, и доприноси заинтересованих страна, свака СЕФТА Страна ће преиспитати такве формалности и захтјеве у погледу документације и, на основу резултата тог преиспитивања осигурати, гдје је то могуће, да се такве формалности и захтјеви у погледу документације:

а) усвоје и/или примјене с циљем брзог пуштања и царинења роба, а посебно кварљивих роба;

б) усвоје и/или примјене на начин који за циљ има смањење времена и трошкова потребних да трговци и субјекти испуне услове;

ц) изабере мјера која је најмање рестриктивна за трговину, када су на располагању двије или више алтернативних мјера за испуњавање циљева политике или датих циљева; и

д) не примјењују се, укључујући и њихове појединачне дијелове, уколико више нису неопходни.

8.2. СЕФТА Стране ће преиспитати захтјеве у погледу формалности и документације који су повезани са увозом, извозом и транзитом најкасније годину дана након ступања на снагу овог Протокола. Након првог преиспитивања, наредна преиспитивања ће се обављати сваке двије године. СЕФТА Заједнички одбор ће израдити процедуре за преиспитивања те за размјену релевантних информација и најбољих пракси између СЕФТА Страна, према потреби, у року од шест мјесеци након ступања на снагу овог Протокола.

8.3. Свака СЕФТА Страна ће, када је то могуће, настојати да прихвати папирне или електронске копије пратеће документације потребне за увозне, извозне или транзитне формалности коју захтјевају царински органи и други надлежни органи.

8.4. Када је надлежни орган СЕФТА Стране већ у посједу оригинала таквих докумената, сваки други надлежни орган те СЕФТА Стране ће прихватити папирне или електронске копије, гдје је примјењиво, од надлежног органа у чијем посједу се налази оригинал умјесто оригиналних докумената. Свака СЕФТА Страна ће потврдити да су потписани меморандуми о разумијевању између њихових надлежних органа у смислу осигуравања узајамног прихватања папирних и електронских копија докумената између надлежних органа, као што се захтјева овим ставом. Потврда о потписивању меморандума о разумијевању ће се у писаном облику доставити СЕФТА Одбору за олакшавање трговине најкасније у року од шест

мјесеци од ступања на снагу овог Протокола. Сви меморандуми о разумијевању потписани између надлежних органа и царинских органа о којима је обавијештен СЕФТА Одбор за олакшавање трговине, наводе се у матрици која је у прилогу овог Протокола као Анекс II, као што је предвиђено чланом 18.1.

8.5. СЕФТА Страна неће захтијевати оригинал или копију извозних декларација које се подносе царинским органима СЕФТА Стране која врши извоз као услов за увоз. Ништа у овом ставу не може спријечити СЕФТА Страну да захтијева документе као што су сертификати, дозволе или лиценце, као услов за увоз контролисане или регулисане робе.

8.6. СЕФТА Стране се подстичу да користе релевантне међународне стандарде, или њихове дијелове, као основу за своје увозне, извозне и транзитне формалности и процедуре, ако није другачије прописано овим Протоколом. СЕФТА Стране ће одлучити о учесталости периодичних преиспитивања које треба предузети да би обавијестиле друге СЕФТА Стране о томе који међународни стандарди или њихови дијелови се користе као основа за њихове увозне, извозне и транзитне формалности и процедуре. Прво преиспитивање ће се обавити најкасније у року од годину дана од ступања на снагу овог Протокола.

8.7. СЕФТА Стране се подстичу да координирају своје ставове и узму учешћа у оквиру својих расположивих ресурса у припреми и периодичном преиспитивању релевантних међународних стандарда од стране одговарајућих међународних организација.

8.8. СЕФТА Заједнички одбор ће израдити процедуре за размјену релевантних информација и најбољих пракси о провођењу међународних стандарда у СЕФТА Странама, према потреби.

Члан 9.

(Заједничке процедуре на граници и једнообразни захтјеви за документацијом)

9.1. Свака СЕФТА Страна ће, подложно ставу 9.2, примјењивати заједничке царинске поступке и једнообразне захтјеве за документацијом за пуштање и царињење роба на својој територији. Ништа у ставу 9.2 се неће примјењивати на начин да представља произвољну или неоправдану дискриминацију или прикривено ограничење између СЕФТА Страна у којима преовладавају исти услови.

9.2. Ништа у овом члану неће спријечити СЕФТА Страну да:

- а) успостави различите процедуре и захтјеве за документацијом на основу природе и врсте роба, или њеног превозног средства;
- б) успостави различите процедуре и захтјеве за документацијом за робу на основу управљања ризиком;
- ц) успостави различите процедуре и захтјеве за документацијом како би одобрила потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина и пореза;
- д) примјењује електронско подношење или обраду; или
- е) успостави различите процедуре и захтјеве за документацијом на начин који је у складу са Споразумом СТО о примјени санитарних и фитосанитарних мјера.

Члан 10.

(Одбијена роба)

10.1. Када робу која се жели увести одбије надлежни орган СЕФТА Стране због тога што роба не испуњава прописане санитарне и фитосанитарне прописе или техничке прописе, СЕФТА Страна ће, подложно и у складу са својим законима и прописима, дозволити увознику да

поновно уступи или да врати одбијену робу извознику или другој особи коју извозник одреди.

10.2. Када се понуди могућност из става 10.1, а увозник је не искористи у разумном року, надлежни орган може предузети другачије радње да би ријешили проблем робе која не испуњава прописе.

Члан 11.

(Привремени увоз роба и унутрашња и спољна обрада)

11.1. Привремени увоз роба

Свака СЕФТА Страна ће омогућити, у складу са својим законима и прописима, да роба која се уноси на њену царинску територију буде условно ослобођена, потпуно или дјелимично, од плаћања увозних дажбина и пореза, ако се та роба уноси на њену царинску територију за посебну намјену, намјењена је поновном извозу у одређеном року и није претрпјела никакву промјену осим уобичајене амортизације и пропадања усљед кориштења.

11.2. Унутрашња и спољна обрада

а) Свака СЕФТА Страна ће омогућити, у складу са својим законима и прописима, унутрашњу и спољну обраду робе. Робу за коју је одобрена спољна обрада може бити поновно увезена, уз потпуно или дјелимично ослобађање од увозних царина и пореза у складу са законима и прописима СЕФТА Стране.

б) За потребе овог члана, израз "унутрашња обрада" означава царински поступак према којем одређена роба може ући на царинску територију СЕФТА Стране уз условно ослобађање, потпуно или дјелимично, од плаћања увозних дажбина и пореза, или с правом поврата царине на основу чињенице да је та роба намијењена производњи, обради или поправци те каснијем извозу.

ц) За потребе овог члана, израз "спољна обрада" подразумева царински поступак према којем роба која се налази у слободном промету на царинској територији СЕФТА Стране, може бити привремено извезена за потребе производње, обраде или поправке у иностранству да би затим била поновно увезена.

Члан 12.

(Слобода транзита)

12.1. Ниједан пропис и формалност у вези са транзитом који намеће СЕФТА Страна, неће бити:

а) задржан уколико околности или циљеви који су довели до њиховог усвајања више не постоје или се измијењене околности или циљеви могу ријешити на разуман и мање рестриктиван начин за трговину;

б) примјењени на начин који би творио прикривено ограничавање транзита.

12.2. Транзит неће бити условљен наплатом било каквих накнада или такси које се намећу у погледу транзита, осим накнада за превоз, односно накнада које су сразмјерне административним трошковима који настају у транзиту, или трошковима пружених услуга.

12.3. СЕФТА Стране неће тражити, предузимати или одржавати било каква добровољна ограничења или било какве сличне мјере у погледу транзита. Тиме се не доводе у питање постојећи и будући државни прописи, билатерални или мултилатерални аранжмани који се односе на регулисање транспорта, у складу са правилима СТО.

12.4. Свака СЕФТА Страна ће одобрити производима који су у транзиту преко територије било које друге СЕФТА Стране третман који није мање повољан од оног који би се одобрио таквим производима који се транспортују из свог мјеста поријекла на одређиште без проласка кроз територију те друге СЕФТА Стране.

12.5. Формалности, потребна документација и царинске контроле у вези са транзитом неће представљати веће оптерећење него што је неопходно да би:

- а) роба била идентификована; и
- б) да би се осигурало испуњавање транзитних захтјева.

12.6. Једном када је роба стављена у транзитни поступак и добила одобрење да настави пут од мјеста поријекла на територији СЕФТА Стране, она неће подлијегати никаквим царинским дажбама нити непотребном одлагању или ограничењима док не заврши свој транзит на одредишту које се налази на територији СЕФТА Стране.

12.7. СЕФТА Стране неће примјењивати техничке прописе и поступке оцењивања усаглашености за робу у транзиту, у смислу значења Споразума о техничким баријерама за трговину СТО.

12.8. СЕФТА Стране ће дозволити и омогућити подношење и обраду транзитне документације и података унапријед, прије доласка робе.

12.9. Када саобраћај у транзиту дође на царинску канцеларију гдје напушта територију СЕФТА Стране, та царинска канцеларија ће одмах прекинути операцију транзита уколико су услови за транзит испуњени.

12.10. Када СЕФТА Страна захтијева гаранцију у облику јамства, депозита или другог одговарајућег монетарног или немонетарног инструмента за транзит, таква гаранција ће бити ограничена на осигуравање испуњености захтјева који проистичу из таквог транзита.

12.11. Када СЕФТА Страна утврди да су њени захтјеви у погледу транзита испуњени, гаранција се ослобађа без одлагања.

12.12. Свака СЕФТА Страна ће, на начин који је у складу са њеним законима и прописима, дозволити свеобухватне гаранције које укључују вишеструке трансакције за исте субјекте или обнављање гаранција без ослобађања за наредне пошиљке.

12.13. Свака СЕФТА Страна ће учинити јавно доступним релевантне информације које користи за одређивање гаранције, укључујући гаранције за појединачне трансакције и, када је примјењиво, гаранције за вишеструке трансакције. Све информације, као што се предвиђа овим ставом, биће доступне електронски на веб страницама релевантних надлежних органа СЕФТА Страна. Свака СЕФТА Страна ће релевантну публикацију објавити на свом службеном језику и на енглеском. Исте информације ће се објавити и у СЕФТА Transparency Pack.

12.14. Свака СЕФТА Страна може захтијевати употребу царинских конвоја или царинске пратње за транзит само у околностима које представљају високи ризик или када у складу са царинским законима и прописима се не може осигурати кроз употребу гаранција. Општа правила која се примјењују на царинске конвоје или царинску пратњу, ће се објавити у складу са чланом 1. Споразума о трговинским олакшицама СТО. Све објаве, како је предвиђено овим ставом, биће електронски доступне на веб страницама царинских органа СЕФТА Страна. Свака СЕФТА Страна ће релевантне публикације учинити доступним на свом службеном језику и на енглеском језику.

12.15. СЕФТА стране ће настојати сарађивати и координирати једни са другима са циљем повећања слободе транзита. Таква сарадња и координација смије укључити, али није ограничена на, споразум о:

- а) накнадама;
- б) формалностима и законским условима; и

ц) функционисању транзитних режима у пракси.

12.16. Свако питање везано за сарадњу и координацију, као што се наводи у ставу 12.15, проследиће се СЕФТА Пододбору за царине и правила поријекла као приоритетно питање, у случају да прије тога није пронађено друго билатерално рјешење.

12.17. Свака СЕФТА Страна ће настојати да именује државног координатора за транзит којем друге СЕФТА Стране могу упутити сва питања и приједлоге који се односе на добро функционисање транзитних операција. СЕФТА Стране ће ставити на располагање све контакт податке свог националног координатора за транзит, путем Систематске електронске размјене података (SEED) или било којег другог средства електронске комуникације које је доступно свим СЕФТА Странама.

Члан 13.

(Посебне одредбе које се односе на размјену података)

13.1. Царински и други надлежни органи који су укључени у царинење робе размјењиваће податке, на државном и међународном нивоу, коришћењем инфраструктуре за размјену података успостављене између царинских органа, у складу с Анексом I овог документа, који чини интегрални дио овог Протокола. СЕФТА Стране неће размјењивати мање података него што је наведено у листи минималних података, не доводећи у питање обим података за размјену који су СЕФТА Стране билатерално договориле.

13.2. Све билатералне листе података, које ће се електронски размјењивати између СЕФТА Страна, поред минималне листе података, у складу са ставом 1, СЕФТА Стране ће пријавити СЕФТА Заједничком одбор најкасније три мјесеца након ступања на снагу Протокола. У случају било каквих измјена и допуна пријављених билатералних листи које се билатерално договоре између СЕФТА Страна након овог датума, релевантне СЕФТА Стране ће о тим амандманима обавијестити СЕФТА предједавајућег, који тренутно обавља ту дужност, а који ће обавијестити све друге СЕФТА Стране о билатералним листама података које су договорене између СЕФТА Страна, односно измјенама и допунама истих, одмах након пријема такве обавијести. Ниједан члан овог Протокола се не примјењује на било какву билатералну размјену података која се договори између СЕФТА Страна, а о којој није достављена обавијест.

13.3. Обим података који се размјењују преко границе може се разликовати од оног који се размјењује на државном нивоу.

13.4. Свака СЕФТА Страна ће усвојити односно задржати процедуре које омогућавају подношење увозне документације и других неопходних информација, укључујући и манифесте, како би се с обрадом почело прије доласка робе, с циљем убрзавања пуштања робе по њиховом доласку.

13.5. Свака СЕФТА Страна ће осигурати за потребе ранијег подношења документе у електронском формату да би такви документи били обрађени прије доласка робе.

13.6. Свака СЕФТА Страна ће обрадити податке прије доласка робе, који се достављају електронски у оквиру управљања ризиком од стране свих надлежних органа који су укључени у царинење роба, с циљем усмјеравања својих инспекција на високоризичне пошиљке, у складу са чланом 5.4. СЕФТА Стране ће преиспитати обим података који се размјењују у оквиру овог Протокола најкасније двије године након што овај Протокол ступи на снагу, с циљем процјене да ли је постојећи обим размјене података довољан за дјелотворност система управљања ризиком СЕФТА Страна,

како за потребе олакшавања трговине тако и за потребе задржавања безбједоносних и сигурносних контрола.

13.7. Република Молдавија ће покренути електронску разmjену података, како је предвиђено у Анексу I, у погледу листе минималних података тек након што приступи Систематској електронској размјени података (SEED).

Члан 14.
(Сигурност везе)

CEFTA Стране које користећи државне информационе ресурсе, прилагодиће властите информационе ресурсе за разmjену података кориштењем сигурне интернет везе, примјеном Систематске електронске размјене (SEED) / Виртуелне приватне мреже (VPN).

Члан 15.
(Софтверско- хардверски комплекс за разmjену информација)

У сврху унапређења интероперабилности, свака CEFTA Страна, приликом провођења одредби овог Протокола о успостављању софтверско – хардверског комплекса ће :

а) формирати властити комплекс хардвера, укључујући софтвер и комуникациони систем, који омогућава узајамну разmjену информација;

б) утврдити норме које конкретно одређују степен изложености и процедуре за документацију, приступ, складиштење, просљеђивање и заштиту података;

ц) осигурати усклађеност свог софтверско – хардверског комплекса за електронску разmjену података за потребе сигурности информација, у складу са стандардима релевантне CEFTA Стране;

д) одредити и провести процедуре набавки за даље одржавање, након имплементације, уз државну или другу финансијску подршку; и

е) осигурати комплетно, повјерљиво и правовремено пружање података.

Члан 16.
(Временски период електронске разmjене информација)

16.1. Електронска разmjена информација ће се обављати у стварном времену и у складу са договореном структуром за пренос података, саставом, форматом и стандардима, у складу са Анексом I.

16.2. Структура, формат и стандарди за пренос података ће бити јединствени у свим CEFTA Странама.

Члан 17.
(Повјерљивост података)

17.1. Подаци које достављају CEFTA Стране ће бити повјерљиви и користиће се искључиво за потребе овог Протокола.

17.2. Без сагласности CEFTA Стране која пружа податке, а који се примају у складу са овим Протоколом, исти се неће преносити другим CEFTA Странама.

Члан 18.
(Транспарентност у разmjени података на државном нивоу)

18.1. CEFTA Стране ће предузети све неопходне кораке у складу са својим домаћим законодавством како би осигурале разmjену података између својих царинских органа и других надлежних органа који су укључени у царинење роба. За потребе транспарентности, аранжмани на државном нивоу који осигуравају међуагенцијску разmjену података су наведени у матрици у прилогу овог Протокола (Анекс II).

18.2. CEFTA Стране ће ажурирати листу меморандума о разумијевању/сарадњи на државном нивоу, када год дође

до измјене у овим меморандумима, путем матрице у прилогу овог Протокола. Обавијести о ажурирању података ће се писменим путем доставити CEFTA Одбору за олакшавање трговине.

Члан 19.
Електронско плаћање

19.1. Свака CEFTA Страна ће усвојити односно задржати процедуре које омогућавају електронско плаћање царина, пореза, накнада и такси које наплаћују царински органи приликом увоза и/или извоза.

19.2. CEFTA Стране обавјештавају CEFTA Заједнички Одбор, најкасније годину дана након ступања на снагу овог Протокола, у писаном облику и на енглеском језику, о листи поступака који омогућавају електронско плаћање царина, пореза, накнада и такси, како је предвиђено ставом 19.1.

Члан 20.
(Раздвајање пуштања робе од коначног одређивања царина, пореза, накнада и такси)

20.1. Свака CEFTA Страна ће усвојити односно задржати процедуре којима се омогућава пуштање роба прије коначног одређивања царина, пореза, накнада и такси, ако та одлука није донесена прије или по доласку робе, или што је могуће прије, након доласка робе, и под условом да су сви други увозно / извозни захтјеви испуњени.

20.2. Као услов за такво пуштање, CEFTA Стране могу затражити:

а) плаћање царина, пореза, накнада и такси које су одређене прије, или по доласку робе, и гаранцију за све још неутврђене износе у облику јамства, депозита, или другог одговарајућег инструмента који је предвиђен њиховим законодавством; или

б) гаранцију у облику јамства, депозита или другог одговарајућег инструмента који је предвиђен њиховим законодавством.

20.3. Таква гаранција неће бити већа него што је износ који CEFTA Стране захтијевају да би осигурале плаћање царина, пореза, накнада и такси које су, на крају, плативе за робу која је покривена гаранцијом.

20.4. У случајевима гдје је прекршај откривен тражи се наметање монетарних казни или прекршајних казни. Гаранција се може захтјевати за казне и прекршајне казне које могу бити наметнуте.

У случајевима када је откривен прекршај за који се изричу новчане казне, може се захтјевати гаранција за евентуалне новчане казне.

20.5. Гаранција из ставова 20.2(а) и 20.2(б) ће бити ослобођена када више не буде потребна.

20.6. Ништа у овим одредбама не утиче на право CEFTA Страна да испитују, задрже, одузму или заплијене, или третирају робу на било који начин који није у супротности са правилима релевантних споразума СТО.

Члан 21.
(Накнадна контрола)

21.1. С циљем убрзавања пуштања роба, свака CEFTA Страна ће увести или наставити проводити контролу након царинење робе да би осигурала усклађеност са царинским и другим повезаним законодавством.

21.2. Свака CEFTA Страна ће на основу ризика, који може укључивати одговарајуће критеријуме селекције, одабрати било који привредни субјекат или пошиљку за накнадну контролу. Свака CEFTA Страна ће накнадну контролу проводити на транспарентан начин. Када је у процес контроле укључен и привредни субјект и када су

постигнути коначни резултати, СЕФТА Страна ће без одлагања обавијестити привредног субјекта, чија евиденција је предмет контроле о резултатима, правима и обавезама привредног субјекта, и разлозима који су довели до таквих резултата.

21.3. Информације које се добију у току накнадне контроле могу се користити у даљим управним или судским поступцима.

21.4. СЕФТА Стране ће користити резултате накнадне контроле у примјени управљања ризиком.

Члан 22.

(Одређивање и објављивање просјечног времена потребног за пуштање робе)

22.1. СЕФТА Стране имају за циљ мјерење и објављивање свог просјечног времена пуштања робе периодично и на конзистентан начин, уз кориштење инструмената као што су, између осталог, Студија о времену пуштања Свјетске царинске организације (која се у овом Протоколу назива "СЦО"). Свака СЕФТА Страна може одредити обим и методологију таквог мјерења просјечног времена пуштања у складу са својим потребама и капацитетима. Свака СЕФТА Страна ће у писаном облику потврдити СЕФТА Одбору за олакшавање трговине обим и методологију свог мјерења просјечног времена пуштања одмах након што овај Протокол ступи на снагу. У тој обавијести, СЕФТА Стране могу одлучити о прелазном периоду за примјену овог члана. Прелазни период не може бити дужи од једне године након ступања на снагу овог Протокола.

22.2. СЕФТА Стране су посвећене да са СЕФТА Одбором за олакшавање трговине подијеле своја искуства у мјерењу просјечног времена потребног за пуштање робе, укључујући и коришћену методологију, идентификована уска грла и резултирајући утицај на ефикасност.

Члан 23.

(Кварљива роба¹)

23.1. С циљем спречавања губитака који се могу избјећи, или пропадања кварљиве робе, и под условом да су испуњени сви прописани захтјеви, свака СЕФТА Страна ће пустити кварљиву робу:

а) под нормалним околностима, у најкраћем могућем року; и

б) у изузетним околностима, када је то потребно, ван радног времена царине и других надлежних органа.

23.2. Свака СЕФТА Страна ће кварљивој роби дати приоритет приликом заказивања прегледа који могу бити потребни.

23.3 Свака СЕФТА Страна ће или организовати или дозволити привредном субјекту да организује одговарајуће складиштење кварљиве робе која чека на пуштање. СЕФТА Стране могу захтијевати да било који складишни простор који организује привредни субјект има дозволу, или односно да је за те потребе одређен од стране надлежних органа. Кретање роба ка тим складиштима, укључујући и дозволе за субјекта који превози робу, може подлијегати одобрењу, када је то неопходно, надлежних органа. СЕФТА Стране ће, када је то могуће и у складу са домаћим законодавством, а на захтјев привредног субјекта, омогућити обављање свих неопходних процедура за пуштање робе у тим складиштима.

23.4. У случају великог кашњења у пуштању кварљиве робе, а на писмени захтјев, СЕФТА Страна увозница ће, у оној мјери у којој је то могуће, саопштити разлоге кашњења.

Члан 24.

(Сарадња граничних органа и других агенција)

24.1. Свака СЕФТА Страна ће осигурати да њени надлежни органи одговорни за контроле на граници и друге контроле и поступке у вези с увозом, извозом и транзитом робе међусобно сарађују и координирају својим активностима да би олакшали трговину.

24.2. СЕФТА Стране ће осигурати да, брзим делегирањем надлежних органа и у њихово име, једна од других заступљених служби, а пожељно царинска служба, може проводити инспекције за које су одговорни ти органи и да, у мјери у којој се те инспекције односе на захтјев за достављање неопходних докумената, провјерава валидност и аутентичност истих, те идентитет робе која је декларисана у тим документима. У том случају, надлежни органи ће осигурати да су на располагању средства неопходна за провођење таквих контрола.

24.3. СЕФТА Стране ће, у случају да се роба увози или улази у транзиту, признати законе и поступке у вези с инспекцијама које је провео и документе које је сачинио надлежни орган друге СЕФТА Стране, а којима се потврђује да роба испуњава законске услове земље увоза или еквивалентне захтјеве у земљи извоза, под условом да су ови закони и поступци и њихово провођење у потпуности у складу са релевантном правном стечевином Европске уније. Провјера статуса усклађености са ЕУ ће се предузимати у складу са релевантним поступцима за потврду усклађености са ЕУ. Поступке провјере усваја СЕФТА Заједнички одбор. Прије ове потврде није могуће извршити признавање инспекција и докумената, као што је предвиђено овим ставом, не доводећи у питање било који билатерални правни акт између СЕФТА Страна.

24.4. Када тако налаже обим саобраћаја, СЕФТА Стране ће осигурати да:

а) гранични прелази буду отворени, осим када је саобраћај забрањен, тако да:

- границе могу да се пређу 24 сата дневно уз одговарајуће инспекције и формалности у погледу робе која се налази у транзитном царинском поступку, њених превозних средстава и возила која путују без терета, осим у случајевима када је гранична инспекција неопходна како би се спријечило ширење болести или заштитиле животиње;

- инспекције и формалности које се односе на кретање превозних средстава и роба, који нису у транзитном поступку, могу се вршити од понедељка до петка, у непрекидном трајању од најмање 10 сати и суботом у непрекидном трајању од најмање 6 сати непрекидно, осим када су ти дани државни празници;

б) у погледу возила и роба које се транспортују зраком, временски периоди из другог става тачке (а) ће се прилагодити на начин да задовоље стварне потребе и, у ту сврху, биће подијељени или продужени ако је то потребно.

24.5. Када се неколико граничних прелаза налази у непосредној близини одређеног пограничног појаса, СЕФТА Стране се могу заједнички договорити да неки од ових прелаза одступе од става 24.4, под условом да су други

¹ За потребе ове одредбе, кварљива роба је роба која брзо пропада због својих природних карактеристика, посебно ако није на одговарајући начин складиштена

прелази у том појасу у могућности да царине робу и возила у складу са тим ставом.

24.6. У погледу граничних прелаза и царинских канцеларија и служби из става 24.4, и под условима које одређују СЕФТА Стране, надлежни органи ће, уколико се то изричито захтијева током радног времена и због увјерљивих разлога, омогућити провођење инспекција и формалности изван радног времена, као изузетак и под условом да се, када је то релевантно, изврши плаћање за пружене услуге.

24.7. СЕФТА Стране ће настојати да на граничним прелазима, гдје је то технички могуће и оправдано обимом саобраћаја, успоставе брзе траке резервисане за робу у транзитном поступку, њена превозна средства, возила која путују без терета и сву робу која подлијеже инспекцијама и формалностима које не превазилазе оне које се захтијевају у погледу робе која се креће у склопу транзитног поступка.

24.8. Провођење чланова 24.4, 24.5, 24.6 и 24.7 почиње двије године након што овај Протокол ступи на снагу, не доводећи у питање билатералне правне акте између СЕФТА Страна који су договорени прије овога датума. О свим релевантним билатералним правним актима којима су закључени прије овога датума обавјештава се, у писаном облику и на енглеском језику, СЕФТА Одбор за олакшавање трговине након што релевантни билатерални правни акти ступе на снагу.

Члан 25.

(Овлаштени привредни субјекат (ОПС))

25.1. Статус "овлаштеног привредног субјекта" (ОПС) одобрава свака СЕФТА Страна у складу са Анексом III овог Протокола. Привремено стављање ван снаге, одбијање, повлачење и поништавање статуса овлаштеног привредног субјекта се такође врши у складу са Анексом III. Статус ОПС признају друге СЕФТА Стране, под условом да је провођење програма ОПС у потпуности у складу са Анексом III. Статус усклађености и провођења сваког програма ОПС потврђују друге СЕФТА Стране, не доводећи у питање царинске инспекције, у складу са релевантним процедурама које усваја СЕФТА Заједнички одбор.

25.2. У свакој СЕФТА Страни, ОПС ће уживати олакшице у погледу свих царинских контрола као што је наведено у Анексу III.

Члан 26.

(Размјена информација између СЕФТА Страна о програмима ОПС)

СЕФТА Стране ће редовно једна другу информисати о идентитету својих ОПС, у сврху сигурности, и укључити сљедеће информације:

- а) идентификација трговца;
- б) назив и адреса ОПС;
- ц) број документа којим се даје статус ОПС;
- д) тренутни статус (активан, привремено ван снаге, повучен);
- е) периоди током којих је статус промијењен;
- ф) датум од којег важи сертификат; и
- г) орган који је издао сертификат.

Члан 27.

(Заштита професионалне тајности и личних података)

27.1. Подаци које размјењују СЕФТА Стране уживају заштиту која се пружа професионалним тајнама и личним подацима, као што је дефинисано релевантним законима који су важећи на територији СЕФТА Стране која прима податке.

27.2. Посебно, ови подаци се неће преносити особама које нису надлежни органи релевантне СЕФТА Стране нити ће их ти органи користити за потребе које нису предвиђене овим Протоколом.

Члан 28.

(Обавјештавање о новим инспекцијама и формалностима)

28.1. Када СЕФТА Страна намјерава увести нову инспекцију или формалност у области која није обухваћена овим Протоколом, она о томе обавјештава друге СЕФТА Стране најмање шездесет дана прије увођења.

28.2. Релевантна СЕФТА Страна ће осигурати да мјере које су предузете да би се олакшао прелазак границе не постану нефункционалне због примјене тих нових инспекција или формалности.

Члан 29.

(Забране или ограничења увоза, извоза или транзита робе)

29.1. Одредбе овог Протокола не спречавају забране или ограничења увоза, извоза или транзита роба које доноси СЕФТА Страна и које су оправдане на основу јавног морала, јавне политике или јавне сигурности, заштите здравља и живота људи, животиња, биљака или околине, заштите националног блага које поседује умјетничку, историјску или археолошку вриједност, односно заштите индустријске или комерцијалне имовине.

29.2. Свака СЕФТА Страна ће овај члан проводити на начин да избјегне произвољну или неоправдану дискриминацију између СЕФТА Страна када преовладавају исти услови, или прикривено ограничење трговине између СЕФТА Страна.

Члан 30.

(Тијело за имплементацију)

СЕФТА Заједнички одбор ће надзирати и управљати провођењем овог Протокола у складу са члановима 40. и 41. СЕФТА 2006 Споразума.

Члан 31.

(Рјешавање спорова)

У складу са чланом 14.4 СЕФТА 2006 Споразума, СЕФТА Стране ће проводити све одредбе овог Протокола за поједностављење и олакшавање царинских поступака и смањење формалности које се намећу трговини. Сваки спор између СЕФТА Страна у погледу тумачења или примјене овог Протокола подлијеже процедурама које су предвиђене чланом 42. СЕФТА 2006 Споразума.

Члан 32.

(Провођење)

Свака СЕФТА Страна ће предузети одговарајуће мјере да би осигурала дјелотворну и хармоничну примјену одредби овог Протокола, узимајући у обзир потребу да се олакша прелаз роба и потребу да се постигну узајамно задовољавајућа рјешења за све потешкоће које се јаве у примјени тих одредби.

Члан 33.

(Измјене)

Овај Протокол и његови додаци творе интегрални дио СЕФТА 2006 Споразума. Свака измјена и допуна овог Протокола се врши у складу са чланом 47. СЕФТА 2006 Споразума.

Члан 34.

(Неподударности)

У случају значајних разлика у подацима у узајамној размјени информација, СЕФТА Стране ће провести билатералне консултације да би идентификовале разлоге, у

року од мјесец дана по пријему обавјештења о неподударностима те ће, што је прије могуће, уклонити грешке.

Члан 35.

(Ратификација)

35.1. Овај Протокол подлијеже ратификацији, прихватању или одобрењу у складу са захтјевима предвиђеним домаћим законодавством сваке СЕФТА Стране. Инструменти ратификације, прихватања или одобрења ће се депоновати код депозитара.

35.2. Овај Протокол ступа на снагу тридесетог дана након депоновања трећег инструмента ратификације, прихватања или одобрења.

35.3. За сваку СЕФТА Страну која депонује свој инструмент ратификације, прихватања или одобрења након датума депоновања трећег инструмента ратификације, прихватања или одобрења, овај Додатни протокол 5 ступиће на снагу тридесетог дана након датума на који је предметна СЕФТА Страна депоновала свој инструмент ратификације, прихватања или одобрења.

35.4. Ако уставни захтјеви дозвољавају, свака СЕФТА Страна може овај Протокол примјењивати на привременој основи. О привременој примјени овог Протокола, у складу с овим ставом, обавјештава се депозитар.

КАО ПОТВРДУ НАВЕДЕНОГ, опуномоћеници свих СЕФТА Страна који су за то прописно овлаштени, усвојили су овај Протокол.

Табела 1.1. (1): Документи за размјену

Врста документа	Страна СЕФТА-е која га издаје	Страна СЕФТА-е која га прима	Стандард* / Модел који се користи
1. Ветеринарско-здравствени сертификат за производе животињског поријекла	Страна увозница – Ветеринарска управа/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Страна увозница – Ветеринарска управа/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Европска унија – Ветеринарски сертификат за ЕУ
2. Ветеринарско-здравствени сертификат за живе животиње	Страна увозница – Ветеринарска управа/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Страна увозница – Ветеринарска управа/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Европска унија – Ветеринарски сертификат за ЕУ
3. Фитосанитарни сертификат за извоз	Страна извозница – Фитосанитарна/Пољопривредна/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Страна извозница – Фитосанитарна/Пољопривредна/Државна управа за храну /Министарство пољопривреде	Међународна конвенција за заштиту биља – ISPM 12 (Међународни стандарди за фитоситарне мјере –12) - Анекс 1 Образац фитоситарног сертификата за извоз
4. Фитосанитарни сертификат за поновни извоз	Страна извозница – Фитосанитарна/Пољопривредна управа/Министарство пољопривреде	Страна извозница – Фитосанитарна/Пољопривредна управа/Министарство пољопривреде	Међународна конвенција за заштиту биља – ISPM 12 (Међународни стандарди за фитоситарне мјере –12) - Анекс 2 Образац фитоситарног сертификата за поновни извоз
5. Сертификат за фармацевтски производ	Страна извозница-Агенција за лијекове/ Министарство здравља	Страна извозница-Агенција за лијекове/ Министарство здравља	Свјетска здравствена организација (СЗО) – Образац сертификата здравственог производа
6. Извозна дозвола за групе лијекова које садрже контролне супстанце	Страна извозница-Агенција за лијекове/ Министарство здравља	Страна извозница-Агенција за лијекове/ Министарство здравља	Нема конкретниог стандарда / обрасца који се користи

*Додатни протокол 5, члан 8.б.: СЕФТА Стране се подстичу да користе релевантне међународне стандарде или њихове дијелове као основ за своје формалности и поступке увоза, извоза или транзита, осим ако није друкчије прописано овим Протоколом.

1.2. Детаљне спецификације нивоа субјеката и нивоа кластера података

Овај одјелак дефинише заједничке сетове података из докумената који су представљени у Табели 1.1. (1) који се размјењују између СЕФТА Страна:

- У првој колони се наводе референце за одговарајуће поље датог документа (ако постоји);
- Друга колона показује назив података који треба бити развијен;
- Трећа колона наводи да ли је:
 - О - Обавезан;
 - Ф - Факултативан;
 - У - Услован.

Сачињено у Београду на дан 26.05.2017. године, у једном оригиналу на енглеском језику који ће се депоновати код депозитара СЕФТА-е 2006, који ће овјерене копије доставити свим СЕФТА Странама.

АНЕКС I

Електронска размјена података

1. Поједностављивање инспекција у вези са поступком царинења и смањење формалности у највећој могућој мјери

1.1. Размјена података између надлежних органа који су укључени у царинење робе

Овај одјелак дефинише:

- а. институције које размјењују податке;
- б. врсте докумената који ће се размјењивати између СЕФТА Страна;
- в. релевантни међународни стандард/модел који се користи.

Детаљне спецификације у погледу сврхе, очекиваних предности за владине институције/пословну заједницу субјеката, кластер података, покретача, приступа, интеграција и комуникација као нивоа размјене података између надлежних органа који су укључени у царинење робе, представљени су у Додатку I овог Анекса.

Табела 1.2.(1) : Ветеринарски сертификат за производе животињског поријекла

1.	Ветеринарски сертификат за производе животињског поријекла	О/Ф/У
1	Део I- информације у вези са пошиљаоцем/примаоцем	
1.1.	Пошиљалац	
	Име	О
	Адреса	О
	Тел.	О
1.2.	Референтни број сертификата	О
1.3.	Централни надлежни орган	О
1.4.	Локални надлежни орган	О
1.5.	Прималац	
	Име	О
	Адреса	О

	Поштански број	Ф
	Тел.	Ф
I.6.	Особа одговорна за пошиљку на одредиште	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	Ф
	Тел.	Ф
I.7.	Земља поријекла (Земља поријекла / ISO код)	О
I.8.	Регија поријекла (Регија поријекла/ код)	О
I.9.	Земља одредишта (Земља одредишта/ ISO код)	О
I.10.	Регија одредишта (Регија одредишта/ код)	Ф
I.11.	Мјесто поријекла	
	Име	О
	Број одобрења	О
	Адреса	О
I.12.	Мјесто одредишта	
	Мјесто одредишта	О
	Адреса	О
I.13.	Мјесто утовара	
	Мјесто утовара	О
	Адреса	О
	Број одобрења	О
I.14.	Датум поласка	О
I.15.	Превозно средство (означити одговарајућа поља)	
	Авион-жељезнички вагон-цестовно возило-друго/ идентификација / документарне референце	О
I.16.	Улазно гранично инспекцијско мјесто (ВІР) СЕФТА Стране увознице	О
I.17.	Број(еви) СІТЕС-а	Ф
I.18.	Опис робе	О
I.19.	Ознака робе (HS код)	О
I.20.	Количина	О
I.21.	Температура производа (означити одговарајућа поља)	
	Амбијентална-охлађена-замрзнута	О
I.22.	Број пакета	О
I.23.	Идентификација контејнера / Број печата	О
I.24.	Врста амбалаже	О
I.25.	Робе сертификоване за: (означити одговарајућа поља)	
	За људску употребу– храна за животиње – техничка употреба	О
I.26.	За транзит у треће земље (Земља / ISO код)	Ф
I.27.	За увоз или улазак у СЕФТА Страну увозницу	О
I.28.	Идентификација роба	
	Врста [стручни назив]	О
	Одобрени број објеката	О
	Природа робе	О
	Врста третмана	О
	Клаоница	О
	Број пакета	О
	Број одобрења	О
	Нето тежина	О
	Фабрика за резање	Ф
	Број серије	О
	Хладњача	О
	Службени инспектор	
	Име	О
	Квалификација и звање	О
	Датум	О
	Надлежни орган	О
П ¹	Дио II – Сертификација (здравствене информације)	О
II.1.	Здравствена потврда	О
II.2.	Јавно-здравствена потврда	О
II.2.	Потврда о здрављу животиња	О
	Биљешке	Ф

¹ Тачан текст дијела који се односи на сертификацију која се размјењује између Страна се договора и дефинише на билатералној основи (између сваког појединачног пара СЕФТА Страна) и конкретно за сваку врсту робе за коју је потребан Ветеринарски здравствени сертификат. Измјене текста у

Табела 1.2.(2): Ветеринарски здравствени сертификат за живе животиње

2.	Ветеринарски здравствени сертификат за живе животиње	О/Ф/У
I	Дио I- Информације у вези са пошиљаоцем/примаоцем	
I.1.	Пошиљалац	
	Име	О
	Адреса	О
	Тел.	О
I.2.	Референтни број сертификата	О
I.3.	Централни надлежни орган	О
I.4.	Лоални надлежни орган	О
I.5.	Прималац	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	Ф
	Тел.	Ф
I.6.	Особа одговорна за пошиљку на одредиште	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	Ф
	Тел.	Ф
I.7.	Земља поријекла (Земља поријекла / ISO код)	О
I.8.	Регија поријекла (Регија поријекла / код)	Ф
I.9.	Земља одредишта (Земља одредишта / ISO код)	О
I.10.	Регија одредишта (Регија одредишта/ код)	О
I.11.	Мјесто поријекла	
	Име	О
	Поштански број	О
	Адреса	О
I.12.	Мјесто одредишта	
	Мјесто одредишта	О
	Адреса	О
I.13.	Мјесто утовара	
	Мјесто утовара	О
	Адреса	О
	Број одобрења	О
I.14.	Датум поласка	О
I.15.	Превозна средства (означити одговарајућа поља)	
	Авион-жељезнички вагон-цестовно возило-друго/ идентификација / документарне референце	О
I.16.	Улазно гранично инспекцијско мјесто (ВІР) СЕФТА Стране увознице	О
I.17.	Број(еви) СІТЕС-а	Ф
I.18.	Опис робе	О
I.19.	Ознака робе (HS код)	О
I.20.	Количина	О
I.22.	Број пакета	О
I.23.	Идентификација контејнера / број печата	О
I.24.	Врста амбалаже	О
I.25.	Робе сертификоване за: (означити одговарајућа поља)	
	клање –узгој – везивање	О
I.26.	За транзит у треће земље (земља / ISO код)	Ф
I.27.	За увоз или улазак у страну увозницу СЕФТА-е	О
I.28.	Идентификација	
	Врста [стручни назив]	О
	Раса	О
	Идентификацијски систем	О
	Идентификацијски број	О
	Старост	О
	Пол	О
	Службени инспектор	
	Име	О
	Квалификација и звање	О
	Датум	О
	Надлежни орган	О
П ²	Дио II – Сертификација (Здравствене информације)	

дијелу који се односи се односи на сертификацију договарају се на билатералној основи између релевантних СЕФТА Страна.

² Тачан текст дијела који се односи на сертификацију која се размјењује између Страна се договора и дефинише на билатералној основи (између сваког појединачног пара СЕФТА Страна) и конкретно за сваку врсту робе за

II.1.	Здравствена потврда	О
II.2.	Јавно-здравствена потврда	О
II.2.	Потврда о здрављу животиње	О
II.3.	Потврда о транспорту животиње	О
	Биљешке	

Табела 1.2.(3): Фитосанитарни сертификат за извоз

3.	Фитосанитарни сертификат за извоз	О / Ф
	Подаци на сертификату:	
1.	Назив и адреса извозника	О
2.	Број сертификата	О
	Опис пошиљке:	
3.	Декларисано име и адреса	О
4.	Организација за заштиту биља (орган који врши издавање)	О
5.	Мјесто поријекла	О
6.	Декларисано превозно средство	О
7.	Декларисана тачка уласка	О
8.	Разликовна обиљежја	
a.	Број и опис пакета	О
b.	Назив производа	О
c.	Ботанички назив биљака	О
9.	Декларисана количина	О
10.	Тип сертификата: извоз	О
	Овим се потврђује да су биљке, биљни производи и други регулисани артикли који су овдје описани били предмет инспекције, односно тестирани су у складу са одговарајућим службеним процедурама и сматра се да не садрже карантинске штеточине које наводи Страна увозница те да испуњавају постојеће фитосанитарне захтјеве Стране увознице, укључујући и оне које се односе на регулисане некарантинске штеточине.	
	Додатна декларација	
11.	Додатна декларација	Ф
	Третман дезинсекције и/или дезинфекције	
12.	Третман	О
13.	Хемијска супстанца (активни састојак)	Ф
14.	Трајање и температура	Ф
15.	Концентрација	Ф
16.	Датум	О
17.	Додатне информације	Ф
a.	Мјесто издавања	О
b.	Име и потпис овлашћеног лица	О
v.	Датум	О

Табела 1.2.(4): Фитосанитарни сертификат за поновни извоз

4.	Фитосанитарни сертификат за поновни извоз	О/Ф/У
	Подаци на сертификату:	
1.	Име и адреса извозника	О
2.	Број сертификата	О
	Опис пошиљке	
3.	Декларисани назив и адреса примаоца	О
4.	Организација за заштиту биља (орган који врши издавање)	О
5.	Мјесто поријекла	О
6.	Декларисано превозно средство	О
7.	Декларисана тачка уласка	О
8.	Разликовна обиљежја	
a.	Број и опис пакета	О
b.	Назив производа	О
v.	Ботанички назив биљака	О
9.	Декларисана количина	О
10.	Врста сертификата: извоз	
	Овим се потврђује да су биљке, биљни производи и други регулисани артикли увезени.	
	[CEFTA Страна која врши поновни извоз]	О
	Из	
	[Земља поријекла]	О

коју је потребан Ветеринарски здравствени сертификат. Измјене текста у дијелу који се односи се односи на сертификацију договарају се на билатералној основи између релевантних CEFTA Страна.

Обухваћено фитосанитарним сертификатом		
[Број сертификата]		О
[оригинал]		Ф
[овјерена копија]		Ф
од чега је приложено уз овај сертификат; да су		
[паковани]		Ф
[препаковани]		Ф
у		
[оригинал]		Ф
[нови]		Ф
да се на основу		
[оригиналног фитосанитарног сертификата] и [додатне информације].		Ф
Сматра се да испуњавају постојеће фитосанитарне захтјеве Стране увознице и да током складиштења у [CEFTA Страна која врши поновни извоз].		О
пошиљка није била изложена ризику загађења или инфекције		
Додатна декларација		
11. Додатна декларација		Ф
Третман дезинсекције односно дезинфекције		
12. Третман		О
13. Хемијска супстанца (активни састојак)		Ф
14. Трајање и температура		Ф
15. Концентрација		Ф
16. Датум		О
17. Додатне информације		Ф
a. Мјесто издавања		О
b. Име и потпис овлашћеног лица		О
v. Датум		О

Табела 1.2.(5): Сертификат фармацеутског производа

5.	Сертификат фармацеутског производа	О/Ф/У
	Надлежна агенција	О
	Број	О
	Датум издавања	О
	Мјесто издавања	О
	Бр. сертификата	О
	Пошиљалац/ Извозник: [Агенција за лијекове из CEFTA Стране увознице]	О
	Прималац / Увозник: [Агенција за лијекове из CEFTA Стране увознице]	О
1.	Назив и облик дозирања производа:	О
1.1.	Активни састојци и износи по једничној дози	О
1.2.	Да ли овај производ има дозволу стављања у промет у земљи извоза?	(да/не)
1.3.	Да ли се овај производ налази на тржишту земље извоза?	(да/не)
	Ако је одговор на 1.2. ДА: (наставити у дијелу 2А и прескочити 2Б)	
2.А.1.	Број лиценце производа и датум издавања	У, О
2.А.2.	Носилац лиценце производа (име и адреса)	У, О
2.А.3.	Статус имаоца производа:	У, О
2.А.3.1.	За категорију б и в, име и адреса произвођача који производи облик дозирања.	У, О
2.А.4.	Да ли је приложен сажетак основе за одобравање лијека?	(да/не)
2.А.5.	Да ли су приложене, службено одобрене информације о производу комплетне и у складу са лиценцом?	(да/не/није приложено)
2.А.6.	Подносилац захтјева за сертификат, ако се разликује од имаоца лиценце (име и адреса)	У
	Ако је одговор на 1.2 НЕ (прескочити дио 2А и пружити податке од дијела 2Б)	
2.Б.1.	Подносилац молбе (име и адреса)	У,О
2.Б.2.	Статус подносиоца:	У,О

2.Б.2.1.	За категорију б и в, име и адреса произвођача који производи облик дозирања	У,О
2.В.3.	Зашто недостаје дозвола за стављање лијека у промет? (није потребна/није захтијевана/разматра се /одбијена је)	У,О
2.В.4.	Коментари	У,О
3.	Да ли орган који врши сертификацију организује периодичне инспекције производног погона у којем се производи облик дозирања? (Ако је одговор не или није примјењиво, наставити од питања 4)	(да/не/није примјењиво)
3.1.	Периодичност рутинских инспекција (у годинама)	У, О
3.2.	Да ли је производња ове врсте облика дозирања била предмет инспекције?	(да/не)
3.3.	Да ли објекти и рад задовољавају добре производне праксе (GMP) као што препоручује Свјетска здравствена организација?	(да/не/није примјењиво)
4.	Да ли информације које је поднио подносилац захтјева задовољавају орган који врши сертификацију по свим аспектима производње производа? (Ако је одговор не, прижите објашњење)	(да/не)
	Објашњење	У, О
	Адреса органа који врши сертификацију:	О
	Телефон / Факс:	Ф
	Име овлаштене особе:	О
	Датум:	О

Табела 1.2.(6): Дозвола за извоз из групе лијекова који садрже контролне супстанце

6.	Дозвола за извоз из групе лијекова који садрже контролне супстанце	О/Ф/У
	Број дозволе	О
	INN	О
	Царинска тарифа	О
	Назив произвођача, облик, јачина, паковање	О
	Јединица мјере	О
	Количина робе која се извози	О
	Количина супстанце која је одобрена за извоз	О
	Извозник	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	Ф
	Град	Ф
	Земља	Ф
	Увозник	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	О
	Град	О
	СЕФТА Страна	О
	Број увозне дозволе која је издата у земљи увоза	О
	Датум увозне дозволе која је издата у земљи увоза	О
	Крајњи корисник	
	Име	О
	Адреса	О
	Поштански број	О
	Град	О
	СЕФТА Страна	О
	Сврха извоза	О
	Начин транспорта одобрене супстанце/супстанци	О
	Назив граничног прелаза	О
	Назив царинске канцеларије	О
	Назив шпедитера	О
	Дозвола издата на дан	О
	Дозвола вриједи до	О
	Посебне биљешке	
	1) Дозвола се односи на један увоз или извоз	О

2) Уколико се увоз/извоз не врши у року који је наведен на дозволи за увоз/извоз, увозник/извозник је обавезан да извјести агенцију о томе и да врати све примјерке дозволе у року од 15 дана по истеку увозне/извозне дозволе.	О
---	---

1.3. Заједничке базе података и централни сервис

Додатни протокол 5 и Анекс I творе правну основу за успостављање заједничких регионалних база података и централних сервиса у СЕФТА Странама.

Поред механизма размјене од-тачке-до-тачке који су дефинисани у одјељцима 1.1, 1.2. и 2.1, овај Анекс I наводи листу заједничких база података и централних сервиса који ће се успоставити током спровођења Додатног протокола 5.

Институције у којима ће бити смјештене ове регионалне базе података и централни сервис су СЕФТА Секретаријат или Секретаријат Регионалног савјета за сарадњу. У случају да у Секретаријату Регионалног савјета за сарадњу буде смјештена регионална база података и централни сервис, потписаће се меморандум о разумијевању између СЕФТА Секретаријата и Секретаријата Регионалног савјета за сарадњу да би се регулисала права и обавезе у вези са смјештајем датотека.

Табела 1.3.(1): Заједничке базе података

Заједничка база података	Сврха	Право приступа
1. База података узајамно признатих OPS СЕФТА-е	Размјена информација о предузећима која имају статус OPS: -Подаци о предузећима -СЕФТА Страна која је сертификовала овлаштење	Царинске управе Надлежни органи укључени у царинење робе
2. База података о производима који нису сигурни/неусклађени, производи који су пронађени на тржишту СЕФТА-е.	Спречавање дистрибуције/стављања у промет производа који нису сигурни у трговини СЕФТА-е, попут: 1) производа који не испуњавају техничке прописе; 2) листа производа који испуњавају техничке прописе, али су опасни за јавни интерес, животе људи, животиња и биљака; 3) листа производа чији увоз није дозвољен;	Јавни приступ

Табела 1.3.(2): Централни сервис

Централни сервис	Сврха сервиса	Право приступа
1. Регионална база података о издатим лиценцама	Чување података о издатим лиценцама од стране надлежних органа и сертификованих лабораторија (на основу функционалних и других техничких спецификација система EU TRACES, креираће се слична регионална база података и IT рјешење за подршку).	SPS органи ТВТ органи

2. Одређивање начина и обавезе размјене података између царинских органа у мјери у којој је то дозвољено домаћим законодавством

2.1. Размјена података путем SEED-а, коју тренутно подржавају билатерални протоколи (меморандуми о разумијевању)

Раније успостављена SEED размјена података између царинских управа СЕФТА Страна у регији западног Балкана подржана је билатералним протоколима (меморандумима о разумијевању). Ови Меморандуми остају на снази, те ће наставити да представљају правни основ за већ успостављене билатералне размјене података између царинских управа.

Сврха спецификација у Анексу I јесте да унифицира и генерализује спецификације из меморандума, на основу обрасца из блока пословних процеса SEED (који је представљен у Додатку II), а који је званично прихватила Глобална царинска мрежа (GNC), што је иницијатива Свјетске царинске организације (SCO).

С циљем слања података прије доласка робе из извозне царинске декларације (из CEFTA Стране извознице у CEFTA Страну увозницу) током провођења Додатног протокола 5, свака CEFTA Страна (њена царинска управа) ће успоставити додатне сигурне везе за размјену података са свим другим (несусједним) CEFTA Странама. Ова комуникацијска инфраструктура ће представљати кичму за целокупну размјену података за CEFTA Стране.

2.2. Детаљне спецификације нивоа кластера података

Доња табела представља заједничку листу података из извозних декларација које ће се размјењивати између CEFTA Страна:

Табела 2.2.(1): Заједнички сет података из извозне декларације

Поље JAD	Поље за податке	Опис
Поље А	Референтни број JAD	Референтни број јединственог административног документа
Поље 5	Наименовања	Укупан број наименовања
Поље 22 П1	Валута фактуре	ISO 4217 шифра валуте
Поље 22 П2	Износ фактуре	Укупни фактурисани износ
Поље 29	Гранична царинска канцеларија	Царинска канцеларија изласка (референтни број)
Поље 35	Бруто маса	Укупна бруто маса
Поље 54	Мјесто декларације	Мјесто подношења царинске декларације
Поље 54	Датум декларације	Датум подношења царинске декларације
Поље 2	Назив пошиљача	Пошиљалац / Назив предузећа
Поље 2	Назив пошиљача	Пошиљалац/ Идентификацијски порески број
Поље 19	Транспортни контејнер	Да ли се транспорт врши у контејнеру? (ДА/НЕ)
Поље 21 П1	Гранични идентитет транспорта	Камион (превозно средство) број таблица
Поље 21 П2	Гранични идентитет транспортне приколице	Број таблица приколице
Поље 21 П2	Држављанство транспорта на граници	Земља у којој је регистровано возило
Поље 25	Начин превоза на граници	Начин превоза
Поље 15	Земља отпреме	CEFTA Страна извозница (ISO ALPHA 2 код)
Поље 17	Земља одредишта	Одредишна CEFTA Страна (ISO ALPHA 2 код)
Поље 31	Опис	Опис робе
Поље 32	Наименовања	Редни број наименовања
Поље 33	Шифра робе	Шифра робе
Поље 31	Пакети амбалаже	Број пакета
Поље 31	Комеди амбалаже	Број комада

CEFTA Стране нису ограничене на размјену само горе наведених заједничких сетова података из извозне декларације. CEFTA Стране се на билатералном нивоу могу договорити о размјени ширег сета података.

2.3. Географско проширење:

Царинска управа Републике Молдавије може се укључити у SEED размјену у складу са спецификацијама из Додатка II. Како Република Молдавија нема заједничку границу са другим CEFTA Странама, примјењиваће се само спецификације SEED-а у вези са размјеном података прије доласка робе.

2.4. Области за проширење размјене података између царинских управа:

SEED размјена података између царинских управа се може проширити да би обухватила следеће пословне потребе:

а. Размјена података о резултатима анализе ризика и контроле пошиљки (разлози за вршење контроле, индикатор ризика, резултат контроле);

б. Размјена података о поврату ПДВ-а на граници;

в. Размјена података о скенираним (рендгенским) снимцима контролних камиона/контејнера;

г. Размјена података о IPR апликацијама за мјере и кршења;

3. Узајамно признавање државних програма OPS

Детаљне техничке спецификације за узајамно признавање програма OPS су написане на основу блока пословних процеса Свјетске царинске организације за Споразум о узајамном признавању OPS и налазе се у Додатку III Анекса I.

Овај одјељак наводи заједничке сетове података (наведене абecedним редом) у вези са узајамним признавањем OPS који ће се размјењивати између CEFTA Страна:

Табела 3.1: Податкована поља за узајамно признавање OPS

Поднесени подаци	Дефиниција	Вриједности домене; коментари
Прихваћен	Статус евиденције података OPS у поруци о резултату.	Вриједности: 0 = одбијен, 1 = прихваћен
Статус сертификата OPS	Шифра за разликовање између важећих, обустављених и повучених сертификата.	Вриједности: C = важећи, S = привремено стављен ван снаге, R = повучен
Тип сертификата OPS	Врста сертификата OPS	Типови сертификата: дефинисаће их партнери
Идентификацијски број (TIN) овлаштеног привредног субјекта (OPS)	Јединствени идентификатор овлаштеног привредног субјекта који додјељује партнер, а који даје овлаштење и који је повезан са релевантним сертификатом OPS.	"Одобрена" идентификација OPS трговца додјељена од стране "добравајућег" партнера
"ALIAS" TIN	"Alias" TIN додјељује партнер „подносилац“ сваком „одобrenom“ OPS TIN-у у случају да партнер „подносилац“ не може обрадити „одобрени“ OPS TIN који је додјелио „одговарајући“ партнер.	"Alias" TIN додјељује партнер „подносилац“ „одобrenom“ OPS TIN-у.
Град	Назив града OPS-а	Град
Скраћенице захтијеваних података		R = захтијева се, O = факултативан
Скраћенице за типове података		a = алфа, n = нумерички, d = датум, dv = вријеме на датум
Крајњи датум	То је крајњи датум периода важења TIN-а OPS-а. Заједно са податком о почетном датуму пружа пуну слику важења коју OPS TIN може имати током свог животног циклуса.	Дефинише датум на који статус сертификата OPS-а престаје да важи. Заједно са датумом почетка дефинише се период током којег важи статус сертификата OPS-а. Уколико је крајњи датум празан, период

		важења је „недефинисан“.
Врста екстракције	Тип извршене екстракције	Вриједности: P = пуно, D = диференцирани
Пуни назив	Пуни назив OPS.	
Језички код	Језички код који идентификује језик/сет знакова.	Језички код који се користи за дефинисање језика, а који се користи за све текстуалне идентификације (ISO алфа 2 кодификација – ISO 639).
Идентификација поруке	Јединствени идентификатор поруке	Идентификатор се креира уз кориштење GUID алгорита.
Операција	Код за разликовање креираних, ажурираних и избрисаних евиденција.	Вриједности: C = креирана, U = ажурирана, D = брисана
Други TIN	Идентификациони број који се дефинише на државном нивоу.	Користи се у случајевима када партнер има број идентитета који није у складу са податкованим моделом SCO.
Поштански број	Поштански број OPS	
Референтни тип екстракције	Тип екстракције који се врши у поруци о еквиваленцији.	Вриједности: F = пуни, D = диференцирани
Идентификација референтне поруке	Јединствени идентификатор поруке одговора	Јединствени идентификатор поруке уз кориштење GUID алгорита
Референтни редни број	Број резултирајуће поруке	Идентификује слијед резултирајуће поруке
Подаци о статусу	Опис појединости статуса	Слободан текст до 500 знакова са појединостима о статусу
Датум и вријеме слања	Датум када је евиденција послата	Датум и временски печат када је евиденција послата.
Организација која шаље	ISO – 3166 алфа 2 код за партнера који шаље евиденцију	
Редни број	Идентификује размјену података која је резултат екстракције	Ако је ово пуна екстракција података, редни број одговара редном броју обухваћене диференциране екстракције
Скраћени назив	Скраћени назив OPS	Скраћени назив OPS ограничен на максимално 35 знакова који су обезбјеђени податковном моделу SCO.
Датум почетка	Користи се да би се дефинисао почетни датум важења OPS TIN-а. Заједно са податком о крајњем датуму омогућава пуни увид у важење одређене вриједности коју описани предмет има током свог животног циклуса.	Дефинише датум од којег се примјењује сертификовани статус OPS. Заједно са податком о крајњем датуму дефинише период током којег се примјењује сертификовани статус OPS.
Статусна шифра	Шифра за конкретне сценарије	Вриједности: E00001 = није убачен, евиденција већ постоји, E00002 = није ажуриран, евиденција не постоји.

		W00003 = није избрисан, евиденција не постоји, I10001 = евиденција ажурирана, али измјене нису укључене.
Статусни тип	Идентификује тип статусних информација	Вриједности: 'E' = грешка, 'W' = упозорење, 'I' = искључиво информације
Улица и број	Улица и број OPS-а.	
Национални идентификатор трговца	Јединствени идентификатор за овлаштеног привредног субјекта којег додјељује надлежни орган и који је повезан са релевантним сертификатом OPS.	
Трансакцијска идентификација	Технички елемент који омогућава груписање неколико операција у једну атомску трансакцију.	
Верзија	Технички елемент који указује на верзију структуре поруке.	

4. Коначне одредбе

4.1. Власништво над системом размјене података

Овај одјељак наводи власника података, када се систем успостави.

Када се проведе Додатни протокол 5 и успостави систем електронске размјене података са релевантним базама података:

- Власништво над подацима који се чувају у SEED+ базама података, у свакој CEFTA Страни, припадају датој CEFTA Страни која мора поштовати правила заштите података која су наведена у члану 11. Додатног протокала 5;

- Власник података који се чувају у заједничким базама података и централним сервисима ће бити царинска управа CEFTA Стране.

4.2. Одржавање система размјене података

Овај одјељак наводи како ће се организовати одржавање након успостављања система.

Када се имплементира Додатни протокол 5 и успостави систем електронске размјене података:

- Одржавање заједничких база података и централних сервиса ће бити одговорност CEFTA Секретаријата или Секретаријата Регионалног савјета за сарадњу. У случају да Секретаријат Регионалног савјета за сарадњу буде одржавао регионалне базе података и централне сервисе, потписаће се меморандум о разумијевању између CEFTA Секретаријата и Секретаријата Регионалног савјета за сарадњу с циљем регулирања права и обавеза у погледу одржавања.

- Одржавање хардвера и комуникацијске опреме за државне и билатералне (од стране до стране) комуникацијске везе ће бити одговорност царинских управа CEFTA Страна или других надлежних државних органа са одговарајућом информационо-комуникацијском технолошком инфраструктуром (ИКТ). Свака CEFTA Страна ће идентификовати одговорне ИКТ стручњаке и доставити њихове контакт податке овлашћеним техничким експертима у свим CEFTA Странама, као и другим државним институцијама које су укључене у размјену података.

- Одговорност за одржавање сервиса за аутоматско и/или полуаутоматско похрањивање података у заједничке базе података и централне сервисе, који ће се заједнички

користити између сваке појединачне СЕФТА Стране и СЕФТА Секретаријата или Секретаријата Регионалног савјета за сарадњу. Уколико Секретаријат Регионалног савјета за сарадњу буде одржавао регионалне базе података и централне сервисе, потписаће се меморандум о разумијевању између СЕФТА Секретаријата и Секретаријата Регионалног савјета за сарадњу с циљем регулисања права и обавеза у погледу одржавања.

- Одржавање софтверских модула за размјену података између СЕФТА Страна се мора координирати за цијели СЕФТА регион.

4.3. Измјене и допуне спецификација у Анексу I

Овај одјелјак дефинише како ће се мијењати/ажурирати техничке спецификације (примарно, оне које се односе на листу докумената, сетове њихових података, заједничке базе података) након усвајања Додатног протокола 5.

Након усвајања Додатног протокола 5, спецификације у овом Анексу I се могу мијењати путем релевантних СЕФТА структура.

Додатак I – Блок поједностављивања/олакшавања инспекција

Напомена: Спецификације у Додацима на Анекс I Додатног протокола 5 су засноване на обрасцу Свјетске царинске организације (SCO) за блок пословних процеса (UB), конкретније у сажетку о блоковима пословних процеса иницијативе Глобалне царинске мреже (GNC).

СВРХА	Слање података из сертификата (рјешења/одобрења/лиценце) које издају релевантни органи (техничке агенције) из СЕФТА Стране увознице. Органи СЕФТА Стране увознице ће примљене податке користити за: - Вршење анализе ризика и друге аналитичке мјере унапријед (прије доласка робе); - Убрзавање у највећој могућој мјери процедура и формалности за издавање улазних и/или увозних сертификата (одлуке/одобрења/дозволе);
ПРЕДНОСТ ЗА ВЛАДУ	Очекује се остваривање предности за следеће владине органе СЕФТА Страна: - Санитарне и фитосанитарне (SPS) органе; - ТВТ органе; - Царинске органе; - Органе који регулишу транспорт;
ПРЕДНОСТИ ЗА ПРЕДУЗЕЋА/ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ	Предности и користи за пословну заједницу: - Убрзавање и олакшавање легалне трговине у свим фазама царинења; - Предвидљиве и транспарентније процедуре царинења робе;
НИВО КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА СУБЈЕКТЕ	Следећи органи СЕФТА Стране увознице ће робе доставити податке надлежним органима СЕФТА Стране увознице: - Фитосанитарном органу; - Ветеринарском органу; - Агенцији за лијекове и медицинска помагала;
НИВО КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА КЛАСТЕРЕ ПОДАТАКА	Размјенљиваће се подаци из следећих типова докумената: - Ветеринарски здравствени сертификат за живе животиње; - Ветеринарски здравствени сертификат за производе животињског поријекла; - Фитосанитарни сертификат за извоз; - Фитосанитарни сертификат за поновни извоз; - Сертификат за фармацевтски производ; - Извозне дозволе за групе лијекова који садрже контролисане супстанце: 1) наркотички лијекови, 2) психотропне супстанце, 3) прекурсори, 4) лијекови који садрже прекурсоре. Када је примјенљиво користиће се као модели релевантни међународни обрасци за горе наведене врсте докумената

	У погледу структуре података, као модел ће се користити последња верзија модела података SCO, конкретније информативни пакет за размјену података између влада (G2G).
НИВО АКТИВАЦИЈЕ	Догађај који иницира проток података: - Тренутак издавања документа који је у кластеру података навела овлаштена институција СЕФТА Стране увознице;
ИНТЕРФЕЈС/ИНТЕГРАЦИЈА/КОМУНИКАЦИЈА	Веза између укључених органа СЕФТА Страна ће бити успостављена и на следећи начин: - Мрежа од-царине-до-царине SEED+ (системска електронска размијена података) ће се користити као окосница за билатералну размјену података; - Размијена информација ће се одвијати преко интернета и преко виртуелних приватних мрежа (VPN). - Фитосанитарни, ветеринарски органи, агенција за лијекове и орган за надзор тржишта ће успоставити везу са царинском SEED+ мрежом на државном нивоу; - Интерфејс између IT система ових институција и царинске SEED мреже омогућавају: техничке поруке у XML шемама (<i>Extensible Markup Language</i>) и дефинисање веб сервиса у WSDL језику (<i>Web Services Definition Language</i>). • Сигурност свих размијењених порука ће се додатно осигурати енкрипцијом асиметричним кључем (уз кориштење дигиталних сертификата сигурности, које издају квалификациони органи за сертификацију);

Додатак II – Блок SEED

СВРХА	Систематска и аутоматска електронска размијена података из царинских докумената (извозне, увозне, транзитне царинске декларације, TIR и ATA карнети поједностављени поступак на основу пратеће документа – фактуре, укључујући и евиденцију преласку празних камиона) између царинских управа СЕФТА Страна у следеће сврхе: Да би се омогућило слање података прије доласка робе у тренутку иницирања царинског поступка партнерској СЕФТА Страни (из царинске канцелариј поласка) са следећим циљевима: - Убрзање царинских поступака и инспекцијски формалности (у вези са релевантним тарифним бројевима) на мјесту уласка на царинску територију СЕФТА Стране која је увозница (или се кроз њу врши транзит); - Убрзање царинских и инспекцијских поступака царинској канцеларији СЕФТА Стране увознице; - Анализа података прије доласка робе уз кориштење претходно дефинисаних критеријума ризика и слање упозорења овлашћеним службеницима. Да би се потврдила конзистентност декларација које се подносе у двије сусједне царинске управе. Другим ријечима, да би се омогућило аутоматско поређење (упаривање и упоређивање) података из царинских докумената који су поднесени у двије сусједне СЕФТА Стране (царинске канцеларије изласка и царинске канцеларије уласка)
ПРЕДНОСТИ ЗА ВЛАДУ	Предности и користи за царинске управе СЕФТА Страна: - Спречавање кријумчарења и јачање борбе против организованог криминала; - Спречавање пријављивања мање вриједности повећање наплате царина; - Спречавање корупције; - Унапређење "анализе ризика" података прије доласка робе; - Унапређење укупних техничких капацитета царинских управа СЕФТА Страна; - Унапређење и побољшање комуникације и сарадње између владиних институција СЕФТА Страна; - Ефикаснији рад царинских службеника;
ПРЕДНОСТИ ЗА ПРЕДУЗЕЋА/	Предности и користи за привредне субјекте: - Убрзање царинских поступака и олакшавање легитимне трговине;

ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ	
ПРАВНИ ОКВИР И ПОШТОВАЊЕ ПРОПИСА	<ul style="list-style-type: none"> - Додатни протокол 5 СЕФТА-е; - Споразуми о узајамној административној помоћи царинским пословима (СМААА); - Билатерални протоколи о електронској размјени података (који, између осталог, дефинишу обим података за билатералну размјену); - Размјена информација је у складу са законима заштити података и подаци остају осигурани у датим системима;
НИВО СУБЈЕКТА	<p>Царинске управе СЕФТА Страна: Царинске управе извоза, транзита и увоза које имају сљедеће улоге:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Управа поласка: <ul style="list-style-type: none"> - осигурава податке ПРИЈЕ ДОЛАСКА и ИЗЛАЗНИ податке - прима резултате аутоматског поређења података друге (УЛАЗНЕ) стране граничног прелаза; - Управа доласка: <ul style="list-style-type: none"> - пружа УЛАЗНЕ податке; - прима резултате аутоматског поређења података; - прима обавјештења о упозорењу у вези с примљеним подацима ПРИЈЕ ДОЛАСКА и на основу динамички дефинисаних критеријума ризика;
НИВО ПОСЛОВНИХ ПРАВИЛА	<p>1. Убрзање улазних и увозних процедура</p> <ul style="list-style-type: none"> - У тренутку ИЗВОЗНОГ царинења у царинској управи поласка, подаци из прихваћене извозне декларације ће се послати путем SEED++ система управу доласка и користити се за: - Убрзање царинских формалности на мјесту уласка; - Убрзање издавања неопходних дозвола за улаз (као што је дефинисано законом о царинској тарифи од стране надлежних); - Убрзање увозног царинења на коначном одредишту робе; <p>2. Анализе ризика и упозоравање</p> <ul style="list-style-type: none"> - На почетку царинског поступка у управи поласка подаци из прихваћеног царинског документа ће се послати кроз SEED+ систем у управу доласка и користити се за анализу ризика и генерисање упозорења. - Ако је управа доласка СЕФТА Страна направити транзитна СЕФТА Страна, CDPS ће послати информације из државне транзитне декларације SEED+ систем и подаци ће се послати кроз SEED+ систем у сусједну СЕФТА Страну као подаци ПРИЈЕ ДОЛАСКА који се користе за анализу ризика и генерисање упозорења. <p>3. Аутоматско поређење података</p> <ul style="list-style-type: none"> - Када СЕФТА напушта Страну А и улази у СЕФТА Страну Б, поруке се обрађују у складу са сљедећим пословним правилима: - СЕФТА Страна А дјелује као управа поласка, систем за обраду царинских декларација (CDPS) шаље информације из државне извозне декларације SEED+ систем у сусједну СЕФТА Страну Б којој дјелује као управа доласка; - СЕФТА Страна Б дјелује као управа доласка, а CDPS шаље информације из државне увозне или транзитне декларације у SEED+ систем чиме се комплетира процедура за аутоматско поређење података и кретању.
НИВО КЛАСТЕРА ПОДАТАКА	<p>SEED+ ће подржати размјену података који садржани у сљедећим царинским документима:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SEED+ поруке за транзитне декларације, као и NCTS поруке из државног заједничког домена 2. SEED+ поруке за извозне декларације: моде података заснован на DM SCO и EU ECS (Систем извозне контроле); 3. SEED+ поруке за увозне декларације: моде података заснован на DM SCO и EU ICS (Систем контроле увоза) – ова порука ће се користити за поређење података и неће се преносити сусједним СЕФТА Странама;

	<ol style="list-style-type: none"> 4. SEED+ поруке за TIR карнете: модел података заснован на UNECE (Економски комитет Уједињених народа за Европу) TIR моделу података; 5. SEED+ поруке за АТА карнете; 6. SEED+ поруке за поједностављени поступак пратећем документу (фактури); 7. SEED+ поруке за прелазак празних камиона;
НИВО АКТИВАЦИЈЕ	<p>Догађаји који покрећу проток података:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прије доласка: отпочињање царинског поступка у управи поласка. У тренутку прихватања царинског документа – јединствени административни документ (JAD) за извоз, транзитни JAD, TIR карнети, пратећи документ за поједностављени поступак. Ови подаци ће се користити за убрзање царинских инспекцијских поступака и анализу ризика/генерисање упозорења. 2. Излаз: окончање царинског поступка у управи поласка. У тренутку потврде да је камион стигао излазну царинску канцеларију сусједне управе потврде да камион напушта сусједну СЕФТА Страну. Ови подаци ће се користити као референца за аутоматско поређење података. 3. Улаз: отпочињање царинског поступка у управи доласка. Од тренутка прихватања царинског документа у царинску канцеларију уласка, подаци ће се користити за аутоматско поређење са референтним подацима који су примљени из сусједне управе поласка.
ИНТЕРФЕЈС	<p>Техничке поруке у вези са нивоом кластера података и нивоом активације се заснивају на сљедећим царинским документима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JAD транзитне поруке; - JAD извозне поруке; - JAD увозне поруке; - TIR карнети; - АТА карнети; - Пратећи документи за поједностављени поступак; - Евиденција о празним камионима; <p>Техничке поруке се описују шемом XML, дефинисање web сервиса се ради на језику WSDL.</p>
ИНТЕГРАЦИЈА	<p>Царински SEED+ има топологију "од тачке до више тачака", што значи да свака царинска управа којој учествује има властито SEED+ чворниште, које је повезано са одговарајућим SEED+ чворништима у свим другим СЕФТА Странама.</p> <p>SEED+ чвор треба бити у потпуности интегрисан са државну царинску IT инфраструктуру и повезан са другим државним апликацијама путем интерфејса Enterprise Service Bus (ESB) и стандардног WSDL интерфејса.</p>
КОМУНИКАЦИЈА	<p>Размјена информација ће се обављати путем интернета и путем виртуелних приватних мрежа (VPN). Сигурност порука ће се додатно осигурати енкрипцијом асиметричним кључем (уз кориштење сертификата о дигиталној сигурности који издаје релевантни квалификовани орган за сертификацију).</p> <p>SEED+ чвор треба бити израђен као сервис оријентисана архитектура (SOA), имплементира технологијом и стандардима веб сервиса (WC). Интерфејс треба бити заснован на софтверској архитектури Enterprise Service Bus (ESB) којој омогућава флексибилну конфигурацију за међусобно повезаност.</p>

Додатак III – Блок о узајамном признавању овлашћених привредних субјеката

СВРХА	<ul style="list-style-type: none"> - Спецификовати процес који регулише интеракцију информацијама између царинских управа СЕФТА Страна ("партнери"), и укључених трговаца који потпадају под аранжман/споразум о узајамном признавању OPS; - Омогућити сваком од партнера да пружи користи OPS-овима свих других СЕФТА Страна у којима су и закони и провођење националног програма у потпуности у складу са релевантним правном стечевином ЕУ;
ПРЕДНОСТИ ЗА ВЛАДУ	<ul style="list-style-type: none"> - Рационализовани процес за размјену података који омогућава поновну употребу овог истог приступа за

	<p>све билатералне споразуме о узајамном признавању OPS који је потписала CEFTA Страна;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигурање конзистентног и јединственог аутоматског спровођења билатералних споразума о признавању OPS у свим CEFTA Странама, којима се промовишу све предвиђене користи на цијелој географској територији која је обухваћена билатералним споразумом (боље усмјеравање контрола, као директни резултат дјелотворније аутоматизоване анализе ризика); - Ниски трошкови успостављања билатералних споразума о узајамном признавању OPS-а с великом могућношћу поновне употребе, а тиме и смањењем трошкова IT имплементације. 	<p>- трговац као један од учесника који даје подршку у комплетном пословном процесу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - систем царинских трансакција код партнера "подносиоца"; - системи анализе ризика код партнера "подносиоца"; - управљање идентитетом OPS и, посебно, процес повезивања партнера "подносиоца"; - природа и учесталост размијене података, праћење и статистички захтјеви. <p>Поштовање свих партнера у билатералним споразумима о узајамном признавању OPS стандарда SCO у погледу структуре TIN представља ВЕЛИКУ прилику за поједностављење.</p>
<p>ПРЕДНОСТИ ЗА ПРЕДУЗЕЋА/НОСИОЦЕ ИНТЕРЕСА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Транспарентност и предвидљивост предности OPS које пружају CEFTA Стране; - Осигурање да су CEFTA Стране предале успјешној имплементацији билатералног споразума о узајамном признавању OPS и пружању предности признатим OPS (олакшавање, нижи ранг ризика, смањење контроле приликом извоза и увоза, убрзано вријеме пуштања) на систематски и предвидљив начин; - Омогућава пуно транспарентност идентификационог броја трговца (TIN) који се треба користити са сваком CEFTA Страном да би се осигурало признавање статуса OPS. 	<p>НИВО КЛАСТЕРА ПОДАТАКА</p> <p>Споразум о узајамном признавању OPS се ослања на размијену двије функционалне поруке:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Информација о "одоброном" OPS; - "Алиас" TIN између "одобравајућег" партнера и партнера "подносиоца".
<p>ПРАВНИ ОКВИР И ПОШТОВАЊЕ ПРОПИСА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Правни оквир – Додатни протокол 5, технички анекси и билатерални споразум о признавању OPS између партнера; - Поштовање – CEFTA Стране морају осигурати да размијена информација о OPS и свих повезаних података поштује закон о заштити података сваке стране; да подаци остају осигурани у њиховим системима и да су синхронизовани унутар IT система свих укључених CEFTA Страна. - Распољивост информација о OPS је спецификована и дефинисане су мјере у случају да информације о OPS нису на располагању за обраду царинског обавјештења или царинске декларације. 	<p>НИВО АКТИВАЦИЈЕ</p> <p>Споразум о узајамном признавању OPS посједује три варијације за одређивање интеракција између партнера према следећим критеријумима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да ли постоји потреба да партнер "подносилац" додијели "алиас" TIN (што покреће неусклађеност структура TIN бројева између партнера); • и у случају усклађености TIN структура између партнера, партнер "подносилац" може изабрати начин "повуци" (умјесто начина "гурни") за приступање информацијама OPS од "одобравајућег" партнера. <p>Ове три опције су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Гурни" информације о "одоброном" OPS и "гурни" назад "алиас" TIN између "одобравајућег" партнера и партнера "подносиоца", у оним случајевима када партнери имају неусклађене TIN-ове; - "Гурни" "одоброног" OPS од "одобравајућег" партнера према партнеру "подносиоцу" када партнери имају усклађене TIN-ове; - Партнер "подносилац" "повлачи" информације о одоброном OPS од "одобравајућег" партнера што захтијева усклађивање TIN-а.
<p>НИВО СУБЈЕКТА</p>	<p>Партнер се односи на CEFTA Страну (њену царинску управу) у билатералном споразуму о признавању OPS. Важно је нагласити да ће сваки партнер дјеловати у двије различите улоге:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Улога "одобравања": У својству "одобравајућег" партнера који додјељује статус OPS трговцу, и врши поновну процјену и евалуацију тог OPS. - Улога "подношења": У својству партнера који обрађује обавјештење/декларацију коју је трговац поднио у царински трансакциони систем. <p>Трговац се односи на привредног субјекта који игра активну улогу подршке у размијени информација које су у основи процеса предвиђеног билатералним споразумом о узајамном признавању OPS. Двије улоге трговца учествују у билатералном процесу узајамног признавања OPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ "OPS": Као трговац који је сертификован као OPS од стране "одобравајућег" партнера; Трговац "подносилац": Као трговац који подноси обавјештење/декларацију партнеру "подносиоцу" позивајући се на свој статус OPS и статус својих партнера као OPS. <p>Билатерални процес узајамног признавања OPS прописује размијену информација између партнера. Двије улоге трговца су укључене да би се илустровао комплетан процес. Ипак, мора се нагласити да први стуб обухвата само интеракције између царинских управа.</p>	<p>ИНТЕРФЕЈС</p> <p>Споразум о узајамном признавању OPS дефинише групу од четири техничке поруке које су повезане са следеће три опције у нивоу покретача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Одобравајући" партнер шаље информације о "одоброном" OPS, а партнер "подносилац" враћа "алиас" TIN у оним случајевима када партнери имају неусклађене TIN-ове; - Када партнери имају усклађене TIN-ове, "одобравајући" партнер шаље "одобрени" OPS партнеру "подносиоцу"; - Партнер "подносилац" добија директно информације о "одоброном" OPS од "одобравајућег" партнера; <p>Такође омогућава техничке поруке у XML шемама и дефинисање веб сервиса у WSDL језику.</p>
<p>НИВО ПОСЛОВНИХ ПРАВИЛА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Обухвата низ детаљних правила у погледу следећег: - Контакт тачке између партнера (CEFTA Страна); - Захтјеви за: - информације о OPS; 	<p>ИНТЕГРАЦИЈА</p> <p>Сваки партнер у билатералном споразуму о узајамном признавању OPS треба профилисати на ниво интеграције. То укључује пословну оправданост државног профилисања, употребу информација о OPS за процјену ризика, обавјештење/декларације, и државне одредбе о идентификацији OPS. Такође успоставља захтјеве за расположивост размијењених података, индицира могуће обиме података и захтјеве у погледу поштовања и инфраструктуре.</p> <p>КОМУНИКАЦИЈА</p> <p>Размијена информација се обављају преко интернета. Сигурност размијене се осигурава успостављањем конекција путем виртуелних приватних мрежа (VPN) и енкрипције уз кориштење сигурносних сертификата.</p>

АНЕКС II
МАТРИЦА МЕМОРАНДУМА О РАЗУМИЈЕВАЊУ КОЈЕ СУ ПОТПИСАЛИ ЦАРИНСКИ ОРГАНИ И
НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ У ПОГЛЕДУ ЕЛЕКТРОНСКЕ РАЗМЈЕНЕ ПОДАТАКА

	Ветеринарска управа	Државна управа за храну	Државна фитосанитарна управа	Државна управа за фармацеутске производе	Државни орган надлежан за транспорт	Државна управа за техничке инспекције	Државна полиција
Царинска управа	ДС ДА						

ДС: Датум потписивања
ДА: Датум примјене

АНЕКС III
Овлаштени привредни субјекат
ГЛАВА I
ОДОБРАВАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА НА ДРЖАВНОМ НИВОУ У
СВАКОЈ СЕФТА СТРАНИ

Члан 1.

(Примјена и овлаштење)

1. Привредни субјект који је основан у СЕФТА Страни и који испуњава критеријуме из члана 2. овог Анекса може поднијети захтјев за статус овлаштеног привредног субјекта.

Царински органи ће, након консултација са другим надлежним органима према потреби, одобрити тај статус, који ће бити предмет мониторинга.

2. Статус овлаштеног привредног субјекта се састоји од следећих врста овлаштења:

а) овлаштење привредног субјекта за царинска поједностављења, што омогућава носитељу да користи одређена поједностављења у складу са царинским прописима (АЕОС- царинска поједностављења); или

б) овлаштење привредног субјекта за сигурност и заштиту које даје право носиоцу на олакшице везане за сигурност и заштиту (АЕОС – сигурност и заштита).

1. Обје врсте овлаштења из става 2 се могу посједовати у исто вријеме (АЕОФ – царинска поједностављења/сигурност и заштита).

Када подносилац захтјева има право да добије и АЕОС и АЕОС овлаштење, царински орган који је надлежан за доношење одлуке ће издати једно комбиновано овлаштење.

Члан 2.

(Одобравање статуса)

1. Критеријуми за одобравање статуса овлаштеног привредног субјекта су следећи:

а) непостојање било каквих озбиљних кршења или поновљених кршења царинских прописа и порезних правила, укључујући и непостојање евиденције о озбиљним кривичним дјелима у вези привредне активности подносиоца захтјева;

б) подносилац захтјева показује висок ниво контроле властитих операција и протока роба путем система управљања трговачким и, када је потребно, транспортним евиденцијама, што омогућава одговарајуће царинске контроле;

ц) финансијска солвентност, која ће се сматрати доказаном када подносилац захтјева има добро финансијско стање, што му омогућава да испуни своје обавезе, узимајући у обзир карактеристике дате врсте дјелатности;

д) у погледу овлаштења из тачке (а) члана 1(2) овог Анекса, практични стандарди компетентности или

професионалних квалификација које су директно повезане са дјелатношћу која се обавља; и

е) у погледу овлаштења из тачке (б) члана 1(2) овог Анекса, одговарајући стандарди сигурности и заштите, који ће се сматрати испуњеним када подносилац захтјева покаже да он или она одржава одговарајуће мјере како би се осигурала сигурност и заштита међународног ланца набавке, укључујући и у пољима физичког интегритета и контроле приступа, логистичких процеса и руковања посебним врстама робе, уполсника и идентификације његових пословних партнера.

2. Свака СЕФТА Страна ће одредити процедуре за захтијевање и одобравање статуса овлаштеног привредног субјекта и правно дејство тог статуса.

3. Царински органи ће пратити услове и критеријуме које треба испунити носилац статуса овлаштеног привредног субјекта. Они ће такођер пратити усклађеност са обавезама које произлазе из овлаштења OPS. Ако је OPS регистрован прије мање од три године, царински органи ће га пажљиво пратити током прве године након одобравања статуса OPS.

Члан 3.

(Усклађеност)

1. Када је подносилац захтјева физичко лице, критеријум из члана 2 (1а) овог Анекса ће се сматрати испуњеним уколико, током претходне 3 године, подносилац захтјева и, уколико је примјењиво, уполсник задужен за царинска питања подносиоца захтјева, нису починили никакво озбиљно кршење нити поновљено кршење царинских прописа и порезних правила нити постоји евиденција о озбиљним кривичним дјелима у вези њихове привредне активности.

Када подносилац захтјева није физичко лице, критеријуми из члана 2 (1а) овог Анекса ће се сматрати испуњеним ако, у претходне 3 године, нико од ниже наведених особа није починио озбиљно кршење нити поновљено кршење царинског закона и порезних правила нити постоји евиденција о озбиљним кривичним дјелима у вези њихове привредне дјелатности:

а) подносилац захтјева;

б) особа задужена за подносиоца захтјева или која проводи контролу над његовим управљањем;

ц) уполсник који је задужен за царинске послове подносиоца захтјева.

2. Међутим, критеријум из члана 2(1а) овог Анекса се може сматрати испуњеним када царински орган надлежан за доношење одлуке сматра да је прекршај од мањег значаја у односу на број или обим повезаних операција, и царински орган нема никакве сумње у добре намјере подносиоца захтјева.

3. Када особа из става 1(б) има боравиште или настан у трећој земљи, царински орган надлежан за доношење одлуке

ће оцијенити испуњавање критеријума из члана 2(1а) овог Анекса на основу евиденција и информација које су му на располагању.

4. Када је подносилац захтјева регистрован прије мање од 3 године, царински орган надлежан за доношење одлуке ће оцијенити испуњавање критеријума из члана 2(1а) овог Анекса на основу евиденција и информација које су му на располагању.

Члан 4.

(Задовољавајући систем вођења трговачких и транспортних евиденција)

1. Критеријум из члана 2(1б) овог Анекса ће се сматрати испуњеним ако су задовољени сљедећи услови:

а) подносилац захтјева одржава рачуноводствени систем који је у складу са опште прихваћеним рачуноводственим принципима који се примјењују у СЕФТА Страни у којој се воде рачуни, омогућава ревизије на бази царинске контроле и одржава историјску евиденцију података како би се омогућила ревизија од тренутка уношења података у спис;

б) евиденције које подносилац захтјева води за царинске потребе су интегриране у рачуноводствени систем подносиоца захтјева или је могуће унакрсно провјерити информације са рачуноводственим системом;

ц) подносилац захтјева омогућава царинском органу физички приступ рачуноводственом систему и, када је примјењиво, својим трговачким и транспортним евиденцијама;

д) подносилац захтјева омогућава царинском органу електронски приступ рачуноводственим системима и, гдје је то могуће, трговачким и транспортним евиденцијама у којима се ти системи и евиденције држе електронски;

е) подносилац захтјева има логистички систем који идентификује робу као домаћу или страну и наводи, према потреби, локацију робе;

ф) подносилац захтјева има административну организацију која одговара врсти и обиму пословања и која је одговарајућа за управљање протоком роба и има интерне контроле које могу спријечити, открити и исправити грешке и спријечити и открити нелегалне или нерегуларне трансакције;

г) када је то примјењиво, подносилац захтјева има успостављене задовољавајуће процедуре за третирање дозвола и овлаштењима одобреним у складу са мјерама трговинске политике или се односе на трговину пољопривредним производима;

х) подносилац захтјева има успостављене задовољавајуће процедуре за архивирање својих евиденција и информација и за заштиту од губитка информација;

и) подносилац захтјева осигурава да релевантни упосленици добију инструкције да обавијесте царинске органе када год се открију потешкоће у погледу усклађености, и успоставља процедуре за обавјештавање царинских органа о таквим потешкоћама;

ј) подносилац захтјева има успостављене одговарајуће сигурносне мјере да би заштитио свој компјутерски систем од неовлаштеност упада и да би заштитио документацију подносиоца захтјева;

к) када је то примјењиво, подносилац захтјева има успостављене задовољавајуће процедуре за третирање увозних и извозних дозвола у вези са забранама и ограничењима, укључујући и мјере за разликовање роба које подлијежу забранама или ограничењима од других роба и

мјере којима се осигурава усклађеност тих забрана и ограничења.

2. Када подносилац поднесе захтјев само за овлаштење као привредни субјект овлаштен за сигурност и заштиту, као што је предвиђено чланом 1(2б) овог Анекса, захтјев из става 1(е) се не примјењује.

Члан 5.

(Финансијска солвентност)

1. Критеријум из члана 2(1ц) овог Анекса ће се сматрати испуњеним када подносилац захтјева испуни сљедеће:

а) подносилац захтјева није у поступку стечаја;

б) током претходне 3 године прије подношења захтјева, подносилац захтјева је испуњавао своје финансијске обавезе у погледу плаћања царина и свих других дажбина, такси и накнада које се наплаћују на или у вези са увозом и извозом роба;

ц) подносилац захтјева доказује на основу евиденције и информација које су на располагању за претходне 3 године прије подношења захтјева, да има довољно финансијског потенцијала да испуни своје обавезе имајући у виду врсту и обим пословне активности, укључујући непосједовање негативне нето имовине, осим у случајевима када за њу постоји покриће.

2. Ако је подносилац захтјева основан прије мање од 3 године, његова финансијска солвентност, како се предвиђа чланом 2(1ц) овог Анекса, провјерава се на основу евиденција и информација које су на располагању.

Члан 6.

(Практични стандарди компетентности и професионалне квалификације)

1. Критеријум из члана 2(1д) овог Анекса ће се сматрати испуњеним ако је испуњен један од сљедећих услова:

а) подносилац захтјева или особа која је задужена за царинске послове код подносиоца захтјева поштује један од сљедећих практичних стандарда компетентности:

(i) доказано практично искуство од најмање 3 године у царинским пословима;

(ii) стандард квалитете у погледу царинских послова који је усвојило европско тијело за стандардизацију;

б) подносилац захтјева или особа која је задужена за царинске послове подносиоца захтјева је успјешно завршила обуку која обухвата царинске прописе која је конзистентна са и релевантна за обим његовог ангажмана на активностима у вези царинске активности, а коју је одржао неко од доље наведених:

(i) царински орган СЕФТА Стране;

(ii) образовна установа која је призната за потребе пружања такве квалификације од стране царинских органа или тијела СЕФТА Стране које је надлежно за професионално усавршавање;

(iii) професионално или трговачко удружење које признају царински органи СЕФТА Стране или које је акредитовано у СЕФТА Страни за потребе пружања такве квалификације.

2. Ако је особа која је задужена за царинске послове подносиоца захтјева уговорно лице, критеријум из члана 2(д) овог Анекса ће се сматрати испуњеним ако је уговорно лице привредни субјект овлаштен за царинска поједностављења, како се наводи у члану 1(2а) овог Анекса.

Члан 7.

(Стандарди сигурности и заштите)

1. Критеријум из члана 2(е) овог Анекса ће се сматрати испуњеним ако су испуњени следећи услови:

а) објекти који се користе у вези с операцијама које се односе АЕОПС пружају заштиту од незаконитог упада и изграђени су од материјала који се одупиру незаконитом уласку;

б) предузете су одговарајуће мјере да би се спријечио неовлаштени приступ канцеларијама, подручјима за шпедицију, мјестима за утовар, мјестима за терет и другим релевантним мјестима;

ц) мјере за руковање робом које укључују заштиту од неовлаштеност увођења или размјене, погрешног руковања робом и од неовлаштеност руковања теретом;

д) подносилац захтјева је предузео мјере које омогућавају јасну идентификацију његових пословних партнера и осигурава путем провођења одговарајућих уговорних аранжмана и других одговарајућих мјера у складу са пословним моделом подносиоца захтјева да ти пословни партнери осигуравају сигурност свог дијела међународног ланца набавке;

е) подносилац захтјева проводи у мјери у којој је то дозвољено државним законом сигурносне провере будућих упосленика који раде на позицијама које су сигурносно осјетљиве и проводи провере постојећих упосленика на таквим позицијама периодично и тамо гдје то околности захтијевају;

ф) подносилац захтјева има успостављене сигурносне процедуре за све спољне уговараче пружаоце услуга;

г) подносилац захтјева осигурава да његови упосленици који су задужени питања сигурности редовно учествују у програмима да би се подигла њихова свијест о тим сигурносним питањима;

х) подносилац захтјева је именовано контакт особу која је надлежна за питања у вези сигурности и заштите.

2. Када је подносилац захтјева носилац сертификата за сигурност и заштиту који је издат на основу међународне конвенције или међународног стандарда Међународне организације за стандардизацију, или европског стандарда европског тијела за стандардизацију, ови сертификати ће се узети у обзир приликом провере испуњавања критеријума из члана 2(е) овог Анекса.

Критеријум ће се сматрати испуњеним у мјери у којој се установи да су критеријуми за издавање тог сертификата идентични или еквивалентни онима који су прописани чланом 2(е) овог Анекса.

3. У случају када је подносилац захтјева регулисани агент (авиопревозник, посредник, шпедитер, или било које друго предузеће које осигурава сигурносне контроле у погледу терета или поште) или је познати пошиљалац (пошиљалац који шаље терет или пошту за властито рачун, а чије процедуре испуњавају уобичајена правила и стандарде сигурности који су довољни да се дозволи превоз терета или поште у било којој летјелици) и испуњава захтјеве заједничких основних стандарда о сигурности авијације, критеријум из става 1 ће се сматрати испуњеним у погледу локација и операција за које је подносилац захтјева добио статус регулисаног агента или познатог пошиљаоца у оној мјери у којој критеријуми за одобравање статуса регулисаног агента или познатог пошиљаоца јесу идентични или еквивалентни онима из члана 2(е) овог Анекса.

Члан 8.

(Услови за прихватање захтјева за статус OPS)

1. Поред општих услова за прихватање захтјева, подносилац захтјева који тражи статус OPS мора поднијети и упитник о самопроцјени који дају царински органи, заједно са захтјевом.

2. Привредни субјект ће поднијети један јединствени захтјев за статус OPS у којем обухвата све пословне настане на царинског територији СЕФТА Стране.

ГЛАВА II

ПРЕДНОСТИ КОЈЕ ПРОИЗЛАЗЕ ИЗ СТАТУСА OPS КОЈИ СЕ ДАЈЕ ПУТЕМ ДРЖАВНИХ ПРОГРАМА OPS У СЕФТА СТРАНАМА

Члан 9.

(Олакшице у погледу декларација прије поласка)

1. Када привредни субјект овлаштен за сигурност и заштиту према члану 1(26) овог Анекса поднесе у своје властито име декларацију прије поласка у форми царинске декларације или декларације за поновни извоз, неће се тражити никакви додатни детаљи осим оних који су наведени у тим декларацијама.

2. Када АЕОС поднесе у име другог лица које је такође АЕОС декларацију у облику царинске декларације или декларације за поновни извоз, никакви други детаљи се неће тражити осим оних који су наведени у тим декларацијама.

Члан 10.

(Повољнији третман у погледу процјене ризика и контроле)

1. Овлаштени привредни субјект (OPS) подлијеже мањем броју физичких контрола и контрола докумената него други привредни субјекти.

2. Ако је АЕОС поднио улазну сажету декларацију или царинску декларацију или декларацију за привремени смјештај или ако је АЕОС уложио обавијест и дао приступ детаљима у вези своје улазне сажете декларације у свом компјутерском систему, царинска канцеларија првог уласка ће, када је пошиљка одабрана за физичку контролу, обавијестити тог АЕОС о тој чињеници. Та обавијест се мора урадити прије доласка робе на царинску територију СЕФТА Стране.

Та обавијест ће се такође ставити на располагање превознику уколико се разликује од АЕОС из првог подстава, под условом да је и превозник АЕОС и увезан је у електронски систем у вези са декларацијама из првог подстава.

Обавијест се неће пружити у случају када може угрозити провођење контроле или њене резултате.

3. Када OPS поднесе декларацију за привремени смјештај или царинску декларацију прије предочења робе, царинска канцеларија која је надлежна да прими ту декларацију за привремени смјештај или царинску декларацију ће, уколико је пошиљка изабрана за царинску контролу, обавијестити OPS о тој чињеници. Та обавијест ће се извршити прије доласка робе на царину.

Та обавијест се неће пружити уколико може угрозити вршење контроле или њене резултате.

4. Ако су пошиљке које је декларисао OPS изабране за физичку или документацијску контролу, вршење тих контрола се третира као приоритет.

По захтјеву OPS, контроле се могу извршити на мјесту које није мјесто гдје роба мора бити представљена царини.

5. Обавијести из ставова 2 и 3 се неће тицати царинских контрола о којима се одлучује по основу декларација за привремени смјештај или царинске декларације након предочења робе.

Члан 11.

(Изузетак од повлашћеног третмана)

Повољнији третман из члана 9. овог Анекса се неће примјењивати на било коју царинску контролу која се односи на посебно повећани ниво пријетње, или обавезне контроле које су прописане другим домаћим прописима СЕФТА Стране.

Међутим, царински органи ће неопходну обраду, формалности и контроле за пошиљке које је декларирао АЕОС проводити приоритетно.

**ГЛАВА III
ПРИВРЕМЕНО СТАВЉАЊЕ ВАН СНАГЕ,
ОДБИЈАЊЕ, ПОВЛАЧЕЊЕ И ПОНИШТАВАЊЕ
СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА
У ДРЖАВНИМ ПРОГРАМИМА OPS СЕФТА СТРАНА**

Члан 12.

(Правни ефекти привременог стављања ван снаге)

1. Када дође до привременог стављања ван снаге овлашћења OPS због неусклађености било којег од критеријума из члана 2. овог Анекса, свака одлука која је донесена у погледу тог OPS, а које је засновано на овлашћењу OPS уопште или на неком од конкретних критеријума који су довели до привременог стављања ван снаге овлашћења OPS, царински органи који су донијели ту одлуку ће је ставити ван снаге.

2. Привремено стављање ван снаге одлуке која се односи на примјену царинских прописа који су донесени у погледу OPS неће довести до аутоматског стављања ван снаге овлашћења OPS.

3. Када је одлука везана за особу која је и АЕОС и привредни субјект овлаштен за царинска поједностављења према члану 1(2а) овог Анекса (АЕОС) привремено стављена ван снаге умјесто да буде поништена, повучена или измијењена, при чему:

а) царински орган сматра да постоји довољно основа за поништавање, повлачење или измјену рјешења, али још увијек нема све неопходне елементе да би одлучио о поништењу, повлачењу или измјени;

б) царински орган сматра да услови за одлуку нису испуњени или да OPS не испуњава обавезе према овлашћењу OPS и прикладно је дозволити OPS неко вријеме да предузме мјере да би осигурао испуњавање услова, односно испуњавање обавеза;

ц) OPS захтјева такво привремено стављање ван снаге зато што је привремено онемогућен да испуни услове који су постављени за рјешење, односно да испуни обавезе према тој одлуци

због неиспуњавања услова прописаних чланом 2(д) овог Анекса, његово овлашћење АЕОС-а ће се привремено

Члан 3.

Ова Одлука биће објављена у "Службеном гласнику БиХ - Међународни уговори" на српском, босанском и хрватском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-50-1-1636-2/18
24. априла 2018. године
Сарајево

ставити ван снаге, али његово овлашћење АЕОС-а остаје важеће.

Када се одлука везана за особу која је и АЕОС и АЕОС привремено стави ван снаге у складу са 3(а), 3(б) или 3(ц) због неиспуњавања услова из члана 2(е) овог Анекса, његово АЕОС овлашћење ће бити привремено стављено ван снаге, али ће његово АЕОС рјешење и даље остати на снази.

Члан 13.

(Одбијање захтјева)

Одбијање захтјева за добијање статуса OPS неће утицати на постојеће повољне одлуке донесене за подносиоца захтјева у вези са царинским законом, осим када је одобравање тих повољних рјешења засновано на испуњавању било којих критеријума за статус OPS за које се доказало да нису испуњени током испитивања захтјева за статус OPS.

Члан 14.

(Повлачење овлашћења)

1. Повлачење овлашћења OPS неће утицати на повољне одлуке које су донесене у погледу истог лица, осим када је статус OPS био услов за такву повољну одлуку, или је та одлука заснована на критеријуму који је наведен у члану 2. овог Анекса који се више не испуњава.

2. Повлачење или измјена повољне одлуке која је донесена у погледу носиоца овлашћења неће аутоматски утицати на овлашћење OPS које то лице посједује.

3. У случају када је исто лице и АЕОС и АЕОС, примјењиво је због неиспуњавања услова из члана 2(д) овог Анекса, повлачи се овлашћење АЕОС док овлашћење АЕОС остаје на снази.

У случајевима када је исто лице и АЕОС и АЕОС, због неиспуњавања услова из члана 2(е) овог Анекса, повлачи се овлашћење АЕОС док овлашћење АЕОС остаје на снази.

Члан 15.

(Поништење)

1. Царински органи ће поништити овлашћење OPS уколико су испуњени сви доље наведени услови:

а) одлука о овлашћењу OPS је донесена на основу нетачних или некомплетних информација;

б) OPS је знао или је разумно требао знати да су информације нетачне или некомплетне;

ц) да су информације биле тачне и комплетне, рјешење о статусу OPS би било другачије.

2. OPS се обавјештава о поништењу.

3. Поништење ступа на снагу од датума на који је првобитна одлука постало важеће ако није другачије наведено у овлашћењу OPS у складу са царинским законом.

Председавајући
Бакир Изетбеговић, с. р.